

Jalostuksen tavoiteohjelma 2026-2030

VENÄJÄNMUSTATERRIERI

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa 1.3.2025

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa ????

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt ????

Jalostuksen tavoiteohjelman sisältö

Sisällys

1. YHTEENVETO.....	2
2. RODUN TAUSTA	2
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	4
4. RODUN NYKYTILANNE	
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja.....	6
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet.....	13
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	13
4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa.....	13
4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet.....	13
4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen	19
4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta.....	21
4.3. Terveys ja lisääntyminen.....	21
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat.....	21
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat.....	26
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	29
4.3.4 Lisääntyminen.....	32
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet.....	33
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä.....	33
4.4. Ulkomuoto	34
5 YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	35
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	37
6.1 Jalostuksen tavoitteet.....	37
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	37
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	38
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin.....	38

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	39
7. LÄHTEET	39
8. LIITTEET	40

1.YHTEENVETO

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Venäjänmustaterrieri on nuori venäläinen rotu, joka on käyttökoiraksi suunniteltu ja järjestelmällisesti kehitetty. Se on nopealla aikavälillä tehty uusi rotu, jossa risteytysprojektiin valittiin sellaisia koiria, joiden ominaisuudet sopivat parhaiten haluttuun käyttötarkoitukseen. Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa eroaa täysin luonnonvalintaisista roduista, jotka ovat kehittyneet pitkällä aikavälillä, joissa koirat ovat risteytyneet keskenään ja joista ihminen on karsinut jalostuskäytöstä pois ainoastaan täysin väärän tyyppiset koirat. Määrätietoisesti kehitetyssä rodussa jalostus perustuu täysin ihmisen tekemiin valintoihin koirien karsinnan ja valittujen risteytysten suhteen.

Venäjänmustaterriereiden jalostuksen tavoiteohjelmaan (JTO) on pyritty keräämään kaikki keskeisimmät rotua koskevat tiedot tiiviiksi paketiksi. Jalostuksen tavoiteohjelma on yksi tärkeimmistä keinoista jakaa tätä tarvittavaa informaatiota, jotta tavoitteet voidaan ylipäättään asettaa ja niiden seuranta sitä kautta konkretisoida

Venäjänmustaterrierin terveystilanne on tällä hetkellä kohtuullisen hyvä. Nykypäivän mustaterrieripopulaation ongelmia ovat geenipohjan kapeus. Geenipohjan kapeneminen on uhka rodun kehitystä, terveyttä ja monimuotoisuutta ajatellen. Suurimmat terveydelliset ongelmat venäjänmustaterrierillä ovat luusto- ja nivelsairaudet.

Nykyään venäjänmustaterrierit ovat pääasiassa seura- ja harrastuskoiria. Käyttökoirahistoria velvoittaa, että rotu säilyy hyvähermoisena, sosiaalisena ja työkykyisenä myös tulevaisuudessa.

Tavoitteena on, että jalostuskoirien luonne- ja käyttöominaisuuksien todentaminen yleistyisi, eikä rotumääritelmän ihanteen vastaisia koiria käytettäisi jalostukseen. Pentujen rekisteröinnin ehdot ovat seuraavat: jos jalostukseen käytetään C - lonkkaista koiraa, toisen osapuolen on oltava A- tai B-lonkkainen. Jos jalostukseen käytettävän yksilön kynnärniveldysplasiaaste on 1, toisen osapuolen on oltava terve.

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Rodun synty ja historia Venäjänmustaterrieri on nuori, venäläinen rotu, joka on nimenomaan käyttökoiraksi suunnitelmallisesti kehitetty. Risteytyksillä aloitettu jalostustyö on onnistunut niin hyvin, että venäjänmustaterrieri on nykyisin suosituin venäläinen koirarotu sekä Venäjällä että ulkomailla. Kotimaassaan se on edelleen pääasiallisesti vartio- ja suojelukoiria, mutta se on osoittautunut hyvin soveltuvaksi kaikkiin

palveluskoiralajeihin. Rodun näyttelykäynnit ovat viime vuosina lisääntyneet ja venäjänmustaterrieri onkin nykyään näyttävä ”showkoira”.

Rodun historia alkaa 1920-luvulta, jolloin Neuvostoliitossa perustettiin laitos nimeltään ”Palveluskoirakasvattajien keskuskoulu nuorille”. Keskuskoulun perustama kennel ”Krasnaja Svezda”, Punainen Tähti, käynnisti vartio- ym. palveluun tarkoitettujen koirien kehittämisen. Risteyttämällä siellä aikaansaaduista roturyhmistä ovat rotustatuksen sittemmin saaneet Moskovan vartiokoirat (vain Venäjällä) ja venäjänmustaterrieri (FCI rekisteröity rotu).

Venäjänmustaterrierin jalostus aloitettiin risteyttämällä jo hyviksi koettuja työkoirarotuja keskenään. Tärkeimmät taustalla olevat rodut ovat rottweiler, suursnautseri ja airedalenterrieri. Niitä risteyttämällä pyrittiin aikaansaamaan koiria, jotka olisivat suuria, voimakkaita ja kestäviä (turkkia ja massaa on saatu newfoundlandinkoiralta, joidenkin lähteiden mukaan Moskovan vedestä noutajalta, joka oli newfoundlandinkoiran ja kaukasianpaimenkoiran risteytys). Tavoitteena oli myös hyvä vainu ja tasapainoinen hermojärjestelmä. Koirien piti myös olla vaatimattomia ja pystyä tulemaan toimeen ankarissakin sääolosuhteissa.

Ensimmäiset mustaterrierit tuotiin Suomeen jo vuonna 1970, jolloin ensimmäistään rotumääritelmää ei ollut vielä olemassa. Nämä kaksi koiraa oli kasvatettu palveluskoirakerhoissa, uros Max tuli Moskovan ja narttu Jolka Leningradin kerhosta. Ensimmäiset mustaterrierit ehdittiin esittää Suomessa virallisessa näyttelyssä ennen rotumääritelmän virallistumista. Tämä tapahtui vuonna 1975 Helsingin kansainvälisessä näyttelyssä.

Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa

Venäjänmustaterrieri on nuori, Neuvostoliitossa suunnitelmallisesti, rodun alkuhistorian dokumenteissa mainittuna jopa tehdasmaisesti, kehitetty sekarotu. Rotutyypin kehittyminen nykyiseen muotoonsa on muuttanut rodun alkuperäistä tyyppilinjaa ja uuden rotumääritelmän tuleminen (2011) muuttaa vieläkin rotua mm. kooltaan suuremmaksi.

Rotutyypissä oli aluksi paljon vaihtelua, oli kevyempää terrierityypistä linjaa ja raskaampaa, molossityypistä linjaa. Alkuun rodussa oli myös kahta karvamunnosta; pitkä- ja lyhytkarvainen. Turkki oli alun perin trimmaamaton, sen oli tarkoitus olla säänkestävä ja helppohoitoinen, työkoiralle soveltuva. Sittemmin turkin runsastuttua, sitä alettiin muotoilla ja nykyään trimmaus on välttämätöntä. Venäjänmustaterrieristä on tullut näyttävä näyttelykoira.

Alun perin venäjänmustaterrierit olivat luonteeltaan pidätyväisiä ja epäluuloisia vieraita kohtaan. Ajan kuluessa ja rodun kehittyessä luonteet ovat muuttuneet avoimemmiksi. Tähän yhtenä syynä lieenee lisääntynyt näyttelyharrastaminen rodun piirissä. Vartiointitaitumus on kuitenkin rodussa säilynyt voimakkaana, sitä arvostetaan paljon myös rodun kotimaassa.

Suomessa venäjänmustaterrieri on ollut perinteisesti palveluskoira ja niiden kanssa on harrastettu lähes kaikkia palveluskoiralajeja. Vuosien saatossa ovat venäjänmustaterrierien niin kuin muidenkin palveluskoirarotujen koekäynnit vähentyneet.

Nykyisin venäjänmustaterrieri on edelleen monipuolinen harrastuskoira. Niiden kanssa harrastetaan pk-lajeja, pelastuskoiratoimintaa, tokoa, rally-tokoa, Nose Workia, kaverikoiratoimintaa, näyttelyitä sekä paljon muuta. Suurin osa koirista on kuitenkin kotikoiria ja perheenjäseniä, joiden kodin vartiointitaitoja arvostetaan.

Sukulaisrodut, joiden kanssa yhteinen kehityshistoria

Venäjänmustaterrieri on tehty määrätietoisesti risteyttämällä muutamia rotuja, sillä ei ole rotua, jonka kanssa sillä olisi yhteinen kehityshistoria

Eri linjat

Venäjänmustaterrierillä ei ole eri linjoja.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Ensimmäiset venäjänmustaterrierit tuotiin Suomeen jo vuonna 1970, jolloin ensimmäistäkään rotumääritelmää ei ollut vielä olemassa. Nämä kaksi koiraa, Max ja Jolka, olivat kasvatettu palveluskoirakerhoissa Moskovassa ja Leningradissa. Kuvissa vasemmalla Jolka ja oikealla Max.

Kuva 2

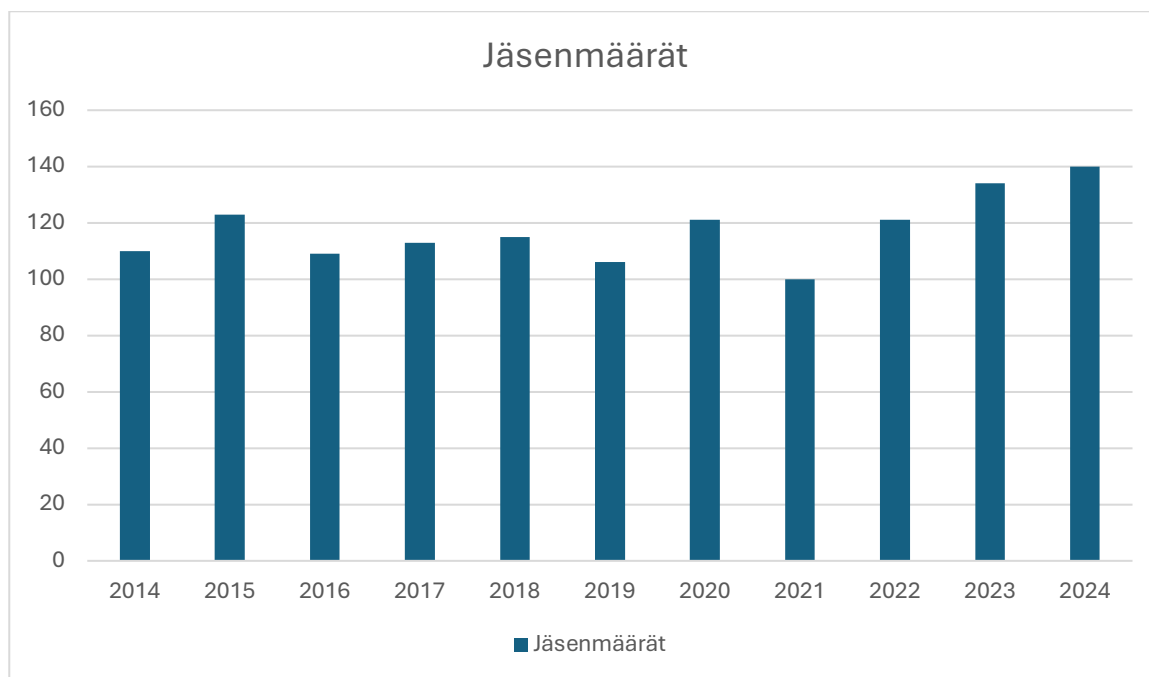

Kuva 3

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Rotua harrastava yhdistys perustettiin vuonna 1978. Suomen Mustaterrierit ry:n perustavassa kokouksessa oli 25 osallistujaa. Rekisteröintejä oli yhdistyksen perustamiseen mennessä jo yli 100. Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Suomen mustaterrierit ry jäsenmäärät 2014–2024 (kuva 4)

KUVA 4 Jäsentilasto (Kennelliitto, Omakoira 2025)

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Venäjänmustaterrierien rotujärjestö on Suomen Palveluskoiraliitto ry (SPKL) SPKL:n jalostustoimikunnassa on Suomen Mustaterrierit ry:n edustaja. Muutokset mm. PEVISA-asioissa ja muotovalionarvosäännöissä alistetaan SPKL:n hyväksyttäväksi.

Suomen Mustaterrierit ry:n jalostustoimikunnassa on neljä (4) jäsentä.

Jalostustoimikunta järjestää jalostustarkastuksia sekä erikoiskoulutuksia ulkomuototuomareille, ylläpitää pentulistaa, Hyperurikosuria (HUU) ja Juvenile Laryngeal Paralysis and Polyneuropathy (JLPP) -tilastoa sekä ohjeistaa tarvittaessa kasvattajia jalostusvalinnoissa.

KUVA 5 Rekisteröinnit (Kennelliitto, jalostusjärjestelmä)

Vuositilasto – rekisteröinnit										
	20 24	20 23	20 22	20 21	20 20	20 19	20 18	20 17	20 16	20 15
Pennut (kotimaiset)	24	20	42	24	23	26	31	23	34	55
Tuonnit	3		5	4	11	9	8	4	3	6
Rekisteröinnit yht.	27	20	47	28	34	35	39	27	37	61
Pentueet	3	3	5	4	4	4	5	3	4	6
Pentuekoko	8,0	6,7	8,4	6,0	5,8	6,5	6,2	7,7	8,5	9,2
Kasvattajat	3	2	5	4	3	3	5	3	4	6
Jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	3	2	5	4	4	3	5	3	4	4
- kotimaiset	2	1	3	2	3	2	3	1	2	3
- tuonnit	1			1		1		2	1	1
- ulkomaiset	0	1	2	1	1	0	2	0	1	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 4 kk	8 v 6 kk	4 v 6 kk	2 v 10 kk	3 v 9 kk	3 v 1 kk	4 v	3 v 4 kk	3 v 7 kk	2 v 4 kk
Jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	3	3	5	4	4	4	5	3	4	6
- kotimaiset	2	3	5	4	1	3	4	3	4	4
- tuonnit	1				3	1	1			2
-keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 8 kk	3 v 11 kk	3 v 11 kk	2 v 5 kk	3 v 5 kk	3 v 7 kk	3 v 6 kk	2 v 6 kk	4 v 5 kk	4 v 5 kk
Isoisät	6	5	7	7	8	7	8	6	7	9
Isoäidit	6	4	7	7	7	7	9	6	8	9
Sukusiitosprosentti	2,9 9%	4,1 6%	2,1 6%	1,3 8%	1,2 1%	1,2 7%	2,3 0%	1,3 8%	1,2 6%	1,8 1%

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistyminen ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen kokorotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessajalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissaroduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2–3 % laskettuna rodun neljän vuodenrekisteröintimääristä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempänä useammalle kuin 20–50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa rodussa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4–6 % laskettuna neljänvuoden rekisteröinneistä.

(Suomen Kennelliitto, jalostustieteellinen toimikunta)

Jalostuspohja 2020–2024

Vuositilasto – jalostuspohja					
	2024	2023	2022	2021	2020
Per vuosi					
- pentueet	4	2	7	4	3
- jalostukseen käytetyt eri urokset	4	2	7	4	3
- jalostukseen käytetyt eri nartut	4	2	7	4	3
- isät/emät	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
- tehollinen populaatio	5 (62%)	3 (75%)	9 (64%)	5 (62%)	4 (67%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0%	0%	5%	6%	5%
- nartuista käytetty jalostukseen	0%	0%	4%	0%	21%
Per sukupolvi (4 vuotta)					
- pentueet	17	16	19	16	15
- jalostukseen käytetyt eri urokset	14	14	16	13	13
- jalostukseen käytetyt eri nartut	13	12	14	12	11

- isät/emät	1,08	1,17	1,14	1,08	1,18
- tehollinen populaatio	18 (53%)	17 (53%)	19 (50%)	16 (50%)	15 (50%)
- uroksista käytetty jalostukseen	3%	5%	5%	10%	9%
- nartuista käytetty jalostukseen	1%	6%	10%	21%	24%

KUVA 6 Rodun jalostuspohja (Kennelliitto 2025)

Rekisteröintimäärät Suomessa

Vuosina 2014–2024 rekisteröintimäärät ovat vaihdelleet. Ollen vähimmillään vuonna 2023 (20) ja suurimmillaan vuonna 2015 (61), keskiarvon ollessa 39,3.

Verrattaessa otantaa pidemmällä aikavälillä 1988–2013 saatiin keskiarvoksi 48.66 ja alhaisin rekisteröinti oli vuonna 2000 jolloin rekisteröintejä oli 26. Rekisteröinnit ovat siis selkeässä laskussa viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Jakautuminen linjoihin

Venäjänmustaterrierit eivät jakaudu erilaisiin linjoihin.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Tuontikoirien merkitys rodun jalostuksessa on varsin merkittävä. Jalostustietojärjestelmän tilastoinnin mukaan rekisteröidyistä rodun edustajista vuosina 2015–2024 on tuonteja ollut yhteensä 17 %.

Vuosina 2015–2024 jalostukseen käytetyistä uroksista 40,51 % ja 19,5 % nartuista on ollut tuonti- tai ulkomaalaisia koira.

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Ajanjaksolla 2015–2024 jalostukseen käytettyjen urosten keskimääräinen ikä vaihtelee välillä 2 v 1 kk ja 10,5 v, keski-ikä ollessa 4,1 vuotta. Jalostukseen käytettyjen narttujen keskimääräinen ikä vaihtelee välillä 2 v ja 6 v 2 kk, keski-ikä ollessa 3,5 vuotta.

VIIMEISEN 10 VUODEN AIKANA JALOSTUKSEEN RUNSAIMMIN KÄYTETTY 15 UROSTA

Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetty 15 urosta (kuva 5)

Tiedossa on, että näistä uroksista kuusi on kuollut, neljä on yli 8-vuotiaita ja 3 on ulkomaalaista.

		Tilastointiaikana				Toisessa polvessa		Yhteensä	
#	Uros	<u>Pe</u> <u>ntu</u> <u>ei</u> <u>a</u>	<u>Pen</u> <u>-</u> <u>tuja</u>	<u>%</u> <u>-</u> <u>osuus</u> ▼	<u>kumu</u> <u>-lat.%</u>	<u>Pen</u> <u>-</u> <u>tueita</u>	<u>Pen</u> <u>-</u> <u>tuja</u>	<u>Pe</u> <u>n</u> <u>-</u> <u>tue</u> <u>ita</u>	<u>Pen</u> <u>-</u> <u>tuja</u>
1	DMITRIMEN DELEJEV	3	25	8,28%	8%	4	17	3	25
2	MARDENAS MIR EVGENI GREY	2	18	5,96%	14%	0	0	2	18
3	DRUZKAYA EKSTAZ	2	17	5,63%	20%	3	16	2	17
4	DRUZKAYA HOLOSTJAK	3	16	5,30%	25%	2	8	3	16
5	YARD GUARDIAN CHERTOG	2	15	4,97%	30%	2	13	2	15
6	ZORNOI OKEANOS	2	15	4,97%	35%	0	0	2	15
7	GÅRDARIKE TS FROSTE	2	15	4,97%	40%	3	25	2	15
8	BUDYONOV KA BOGATYR ILYA	1	12	3,97%	44%	8	61	4	29
9	YARD GUARDIAN CHUJEZMEC	1	12	3,97%	48%	3	25	1	12
10	YARCHE SOLNTSA S OZERA RAZLIV	1	12	3,97%	52%	0	0	1	12
11	SAMROSS YANTARNIY BLUES	1	11	3,64%	56%	0	0	1	11
12	BLYSTAVYT SYA BLACK AIVENGO	1	11	3,64%	59%	2	9	1	11
13	GENERAL GROMOV NOCH NA KUPALU	2	10	3,31%	63%	0	0	2	10

14	GOREC S NADEZHDIN OI POLJANY	1	9	2,98%	66%	3	19	1	9
15	SAMROSS MOGUTA MEDVED'	1	9	2,98%	69%	1	11	1	9

Huomioitavaa on, että näistä viidestätoista on enää kaksi jalostuskäytössä ja niistäkin toinen yli 8-vuotias

KUVA 7 (Kennelliito 2025)

VIIMEISEN 10 VUODEN AIKANA JALOSTUKSEEN RUNSAIMMIN KÄYTETYT 15 NARTTUA

Tiedossa on, että taulukon (kuva 6) koirista kuusi on jo kuollut ja 3 on yli kahdeksanvuotiaita. Huomioitavaa on, että taulukon 15 koirasta neljä on tuonteja.

		Tilastointiaikana			Toisessa polvessa		Yhteensä	
#	Narttu	Pentueita	Pentuja	%-osuus ▼	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	DRUZKAYA JANTAR	3	25	8,28%	4	24	3	25
2	DRUZKAYA LJUBIMAYA	3	19	6,29%	0	0	3	19
3	BOJAI VIGOROUS VICKY	2	17	5,63%	1	10	2	17
4	LEIJONATTA REN EMILIA MINILIILA	2	15	4,97%	4	30	2	15
5	BACARA RUSKAYA ERA DRAGGO	2	13	4,30%	3	26	2	13
6	ZORNOI OBYSS	2	13	4,30%	4	15	2	13
7	MARDENAS MIR BUHANKA	1	12	3,97%	2	18	1	12

8	MARDENAS MIR ELIZAVETA SMOPODINA	1	12	3,97%	0	0	1	12
9	BOJAI KIA KASSIOPEIA	1	12	3,97%	3	25	1	12
10	BOJAI GROMKAJA AMATSON	1	11	3,64%	4	24	3	30
11	EVDOKIA IZ ANGARSKOI JEMCHUJIN Y	1	11	3,64%	5	36	2	19
12	MARDENAS MIR ESENIJA GREEVNA	1	11	3,64%	0	0	1	11
13	GÅRDARIKE TS EVRIKA	1	10	3,31%	3	16	2	17
14	DARKO'S YULIYA	2	10	3,31%	0	0	2	10
15	BOJAI ANNUSHKA ANASTASIA	1	10	3,31%	0	0	1	10

KUVA 8 (Kennelliito 2025)

JALOSTUSKOIRIEN KÄYTTÖMÄÄRÄT

Vuosina 2015 - 2024 uroksia oli käytetty jalostukseen 30. Tuonteja taikka ulkomaalaisia näistä oli 14.

Narttuja oli käytetty jalostukseen 32. Tuonteja näistä oli 6.

Vuosina 2015–2024 on syntynyt 41 pentuetta. Urosten käyttömäärät ovat jakautunut huomattavasti enemmän eri uroksille, kun edellisessä tarkastelujaksolla 2008–2018 jolloin syntyi 63 pentuetta ja uroksia käytettiin vain 39 kpl:ta. Mutta myös pentue määrä on vähentynyt yli 20:lla pentueella.

JALOSTUSKOIRIEN KESKINÄINEN SUKULAISUUS

Taulukossa olevista koirista on suurin osa jo poistunut jalostuskäytöstä ja seuraavassa tekstissä käydään läpi jalostuskoirien sukulaissuhteita. Tällä ajanjaksolla merkittävää sukusiitosastetta ei ole havaittavissa, mutta näiden alla mainittujen koirien runsas jälkeläismäärä lisää jalostusvalintoihin haasteita, kun pyritään pitämään sukusiitosaste mahdollisimman alhaalla.

Eniten käytetty jalostusnarttu kymmenen vuoden sisällä on ollut DRUZKAYA JANTAR, jolla on ollut yhteensä 25 jälkeläistä. Niistä on käytetty jalostukseen neljää yksilöä, ja näillä on yhteensä 24 jälkeläistä.

Kolme seuraavaksi käytetyimmän nartun joukossa on myös DRUZKAYA JANTARIN tytär DRUZKAYA LJUBIMAYA ja äiti LEIJONATTAREN EMILIA MINILIILA. Näillä kolmella nartulla on ollut yhteensä 59 pentua, joka on prosentteissa melkein 20 % kaikissa ajan jakson pennuista. Toisessa polvessa 59 jälkeläistä

Eniten käytetyt jalostusurokset kymmenen vuoden sisällä ovat olleet DMITRIMENDELEJEV ja MARDENAS MIR EVGENI GREY, joilla ensimmäisellä on ollut 3 pentuetta ja toisella 2. Näistä pentuja on yhteensä 42. Ja toisessa polvessa 17. Listan kaksi seuraavaksi eniten käytettyä uros DRUZKAYA EKSTAZ ja DRUZKAYA HOLOSTJAK ovat isä ja poika näillä jälkeläisiä on yhteensä 33. Ja toisessa polvessa 24.

Suomen Mustaterrierit ry:llä on edelleen voimassa suositus pentuemäärien rajoituksista / yksilö (3 pentuetta / 20 pentua /yksilö).

Ainoastaan kahta urosta on käytetty jalostukseen 3 kertaa sekä kahta narttua on käytetty kolme kertaa.

TÄRKEIMMÄT JALOSTUSPOHJAA KAVENTAVAT TEKIJÄT

Kasvatuksen haasteena ovat sairaudet, kuten HUU ja JLPP, koirien luustoterveys sekä jalostukseen sopivien yksilöiden erittäin pieni määrä. Rodun jalostuspohjaa myös kaventava tekijä on sukusiitosasteen matalana säilyttäminen ts. ylipäättään jalostusvalintojen tekeminen siten, että koirat olisivat HUU- ja JLPP- terveitä, luusto- ja nivelterveitä, luonnetestattuja ja näyttelyissä palkittuja / jalostustarkastettuja, eivätkä olisi sukua keskenään. Lisäksi tulisi huomioida muut pois jalostettavat ongelmat/virheet kuten ristisidevammat, kapeat alaleuat ym. ja että jalostusyksilöitä ei käytettäisi liikaa. Voidaan todeta, että rodun ollessa näinkin harvalukuinen, jalostusvalintojen tekeminen tällä hetkellä on todella haastavaa.

Yksi tällä hetkellä venäjänmustaterrierien jalostuspohjaa kaventavia tekijöitä on suomalaisten kasvattajien määrä. Meillä on vuosi, jolloin ei ole syntynyt kuin 3 pentuetta. Suomeen on tuotu ulkomailta vuosina 2015–2024 yhteensä 53 koiraa, joista on pystytty käyttämään jalostukseen viittä urosta ja kuutta narttua. Ja näistäkin viidestä uroksesta kolmea urosta ei ole voinut käyttää, kun kerran. Karkeasti laskettuna 80 % tuonneista ei ole voitu tai haluttu käyttää jalostukseen.

JÄLKELÄISMÄÄRÄÄN PERUSTUVA PEVISA-OHJELMA

Ei ole.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Kunnioitusta herättävä ja itsevarma koira, joka on hyvin hallittavissa kaikissa tilanteissa. Tarvittaessa se asettuu välittömästi aktiiviseen puolustukseen, mutta rauhoittuu kuitenkin nopeasti uhan poistuessa.

Tämä komea rotu on rakastettava ja hyvin kestävä; se on vaatimaton, älykäs ja ystävällinen. Sen koulutettavuus on hyvä, se sopeutuu erilaisiin ilmasto-olosuhteisiin, työskentelee uutterasti ja on luotettava.

4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Kennelliiton terveyskyselystä (Kuva 9)

KUVA 9 (Kennelliiton terveyskysely)

4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Liite 4 - Palveluskoiralajien, tottelevaisuuskokeiden ja rally-tokon koekäynnit

Liite 5 – Käyttäytymisen jalostustarkastuksen ihanne profiili

Liite 6- Luonnetestin ihanne profiili

KÄYTTÄYTYMISEN JALOSTUSTARKASTUKSET

Käyttäytymisen ihanneprofiili voimassa 26.9.2016 alkaen

1.9.2024 Hämeenlinna

Tarkastajina Anne Haapakoski ja Kirsti Pitkänen

tarkastukseen osallistui 8 koiraa, 5 urosta ja 3 narttua.

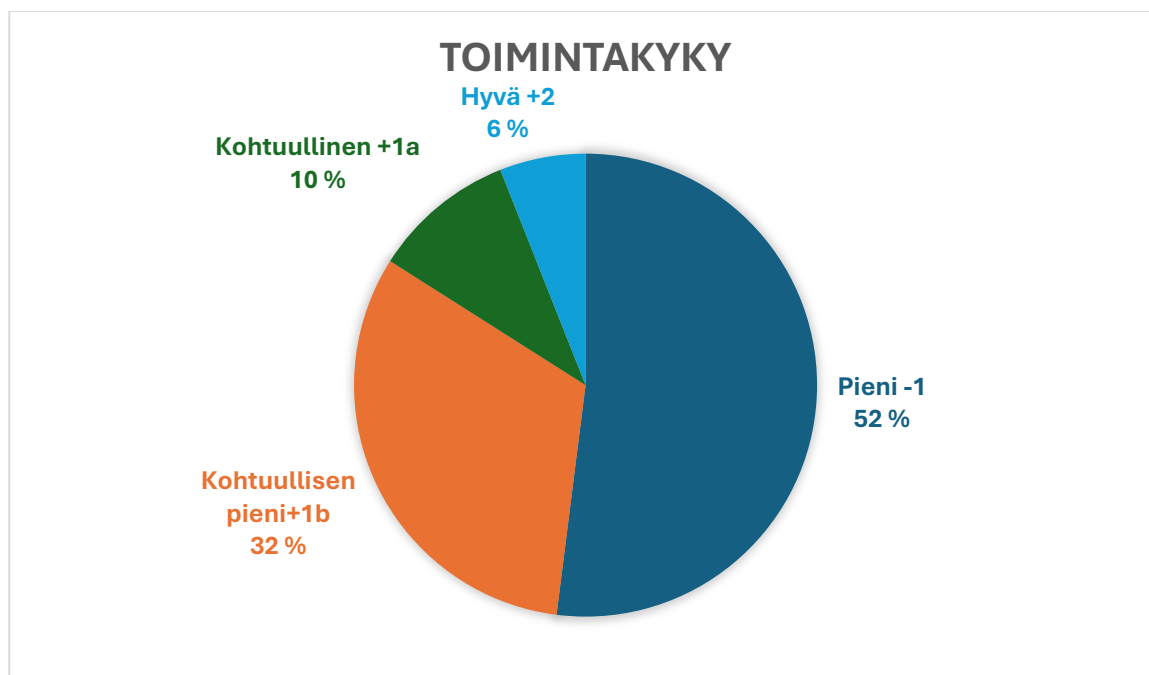
Tarkastuksen hyväksyttävästi suoritti 7 koiraa, 1 koira hylättiin.

Rohkeuden yleiskuva kaikista tarkastetuista 7 koirasta 4 koiralla oli ”rento, ei merkkejä epävarmuudesta”, loput 3 koiraa olivat lievästi epävarmoja. Yhdelläkään koiralla ei havaittu toistuvaa vakavaan stressiin liittyvää tai stereotyyppistä käyttäytymistä.

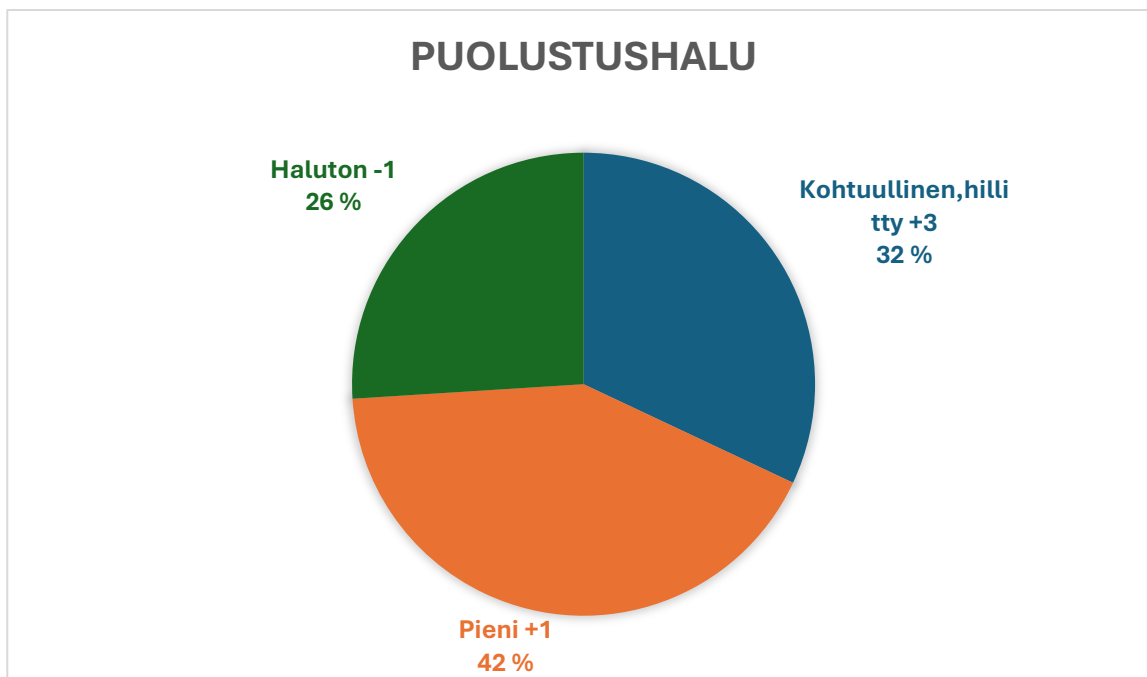
MH-kuvauksessa on käynyt 3 koiraa vuosina 2019-2024

Luonnetesteissä on koiria käynyt 19 kpl vuosina 2019–2024

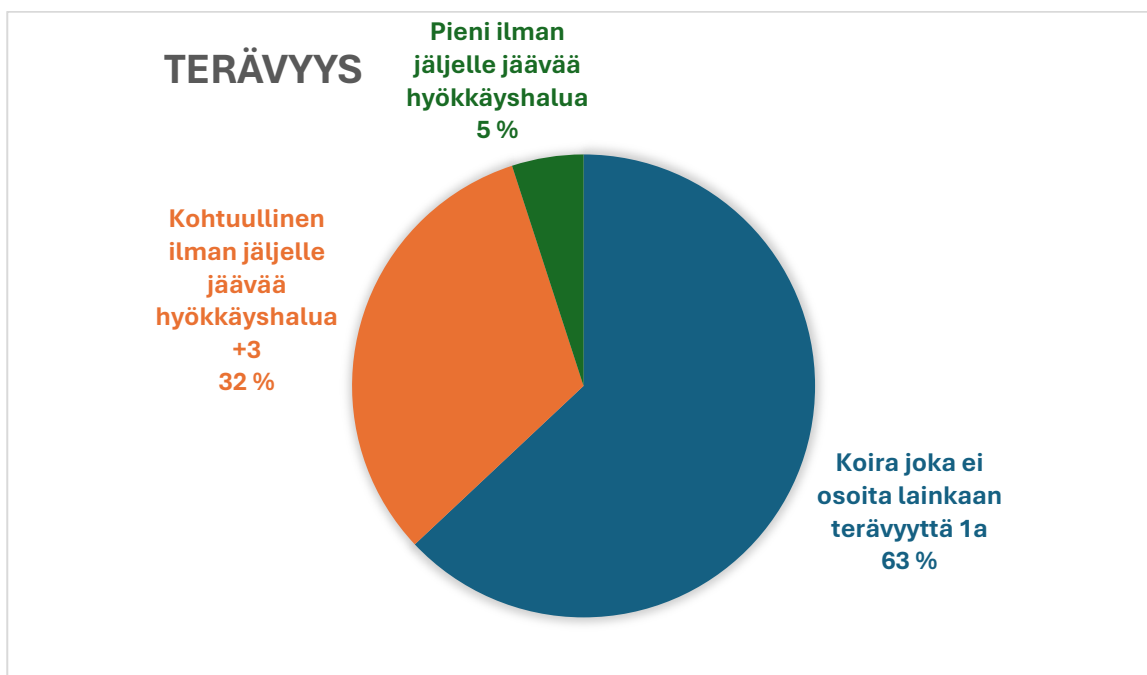
Alla olevissa kaavioissa (kuva 10–20) on kuvattu, miten 19 luonnetestatun koiran tulokset jakautuvat prosentuaalisesti testin eri osioittain. (Kennelliitto, jalostustietojärjestelmä 2025)

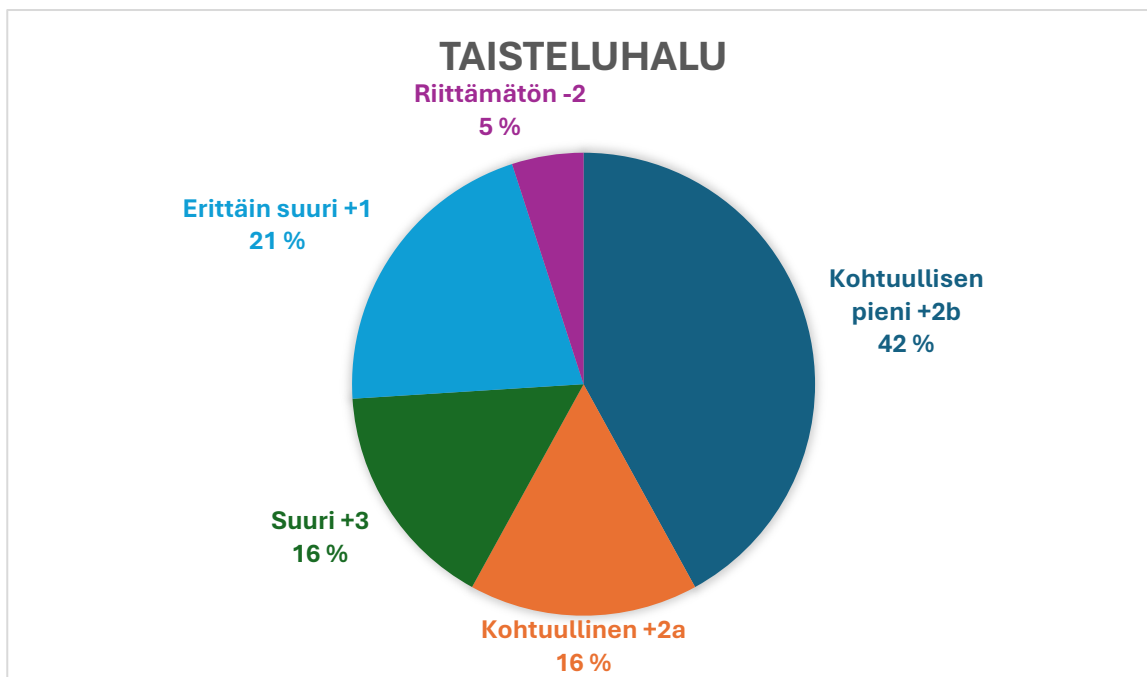
KUVA 10 Toimintakyky

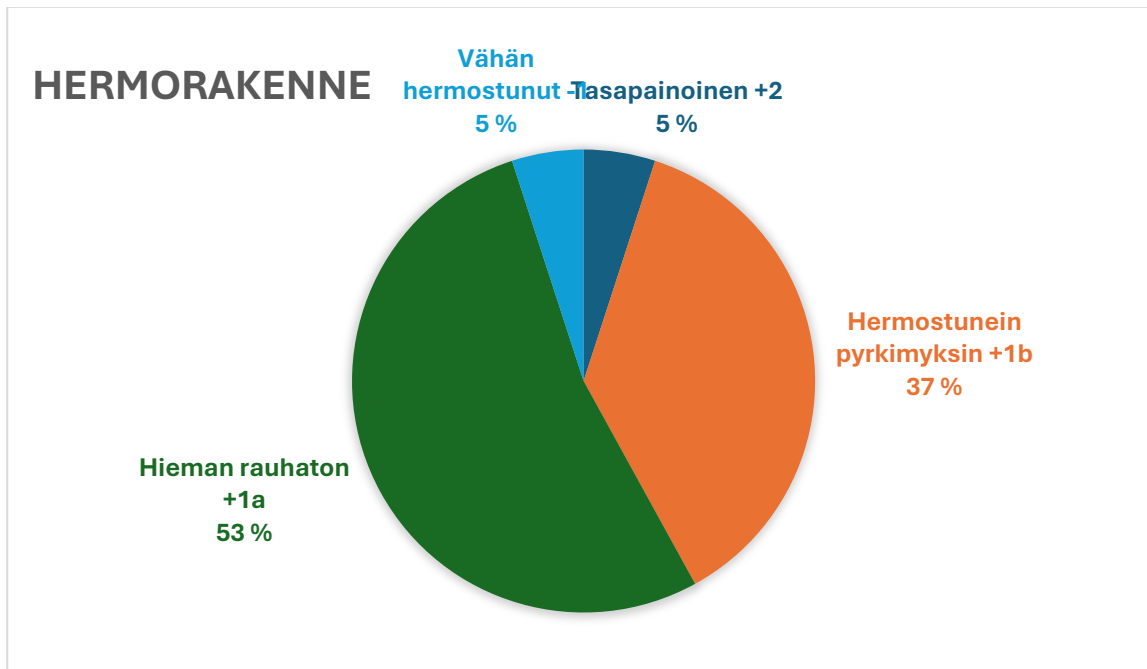
KUVA 11 Puolustushalu

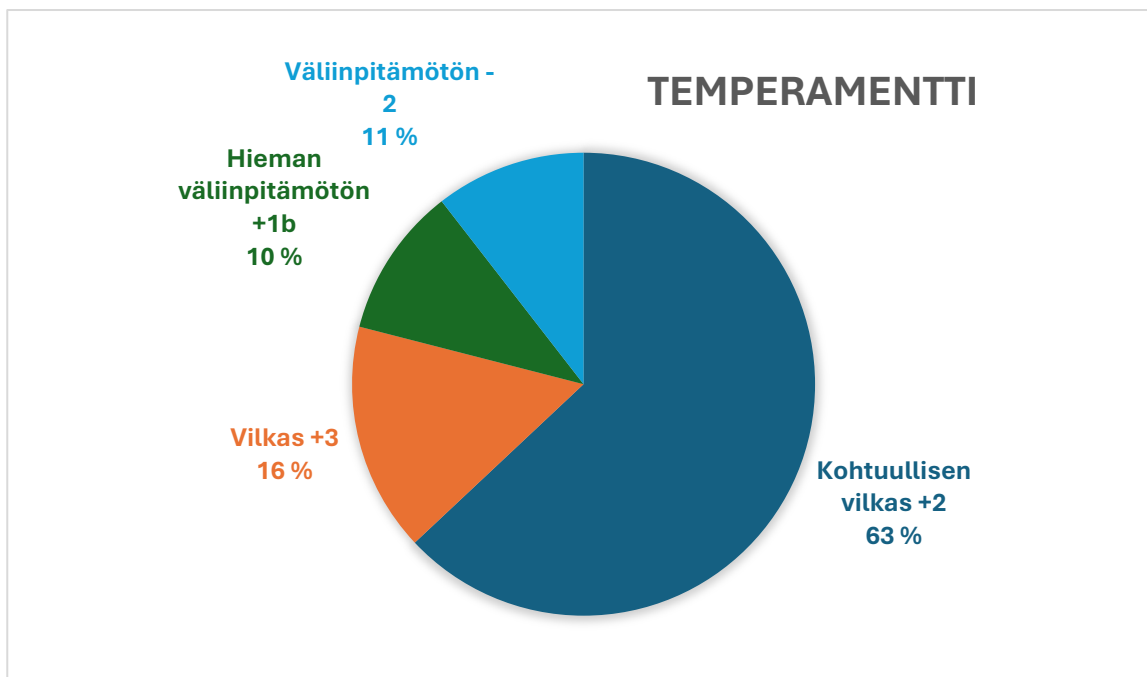
KUVA 12 Terävyys

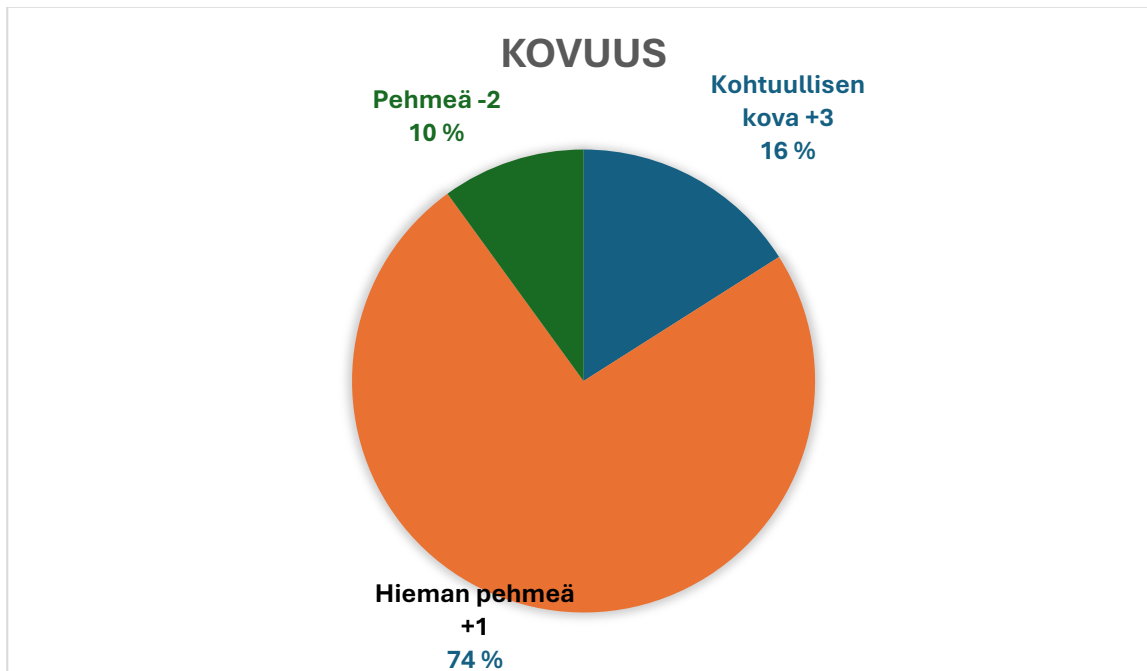
KUVA 13 Taisteluhalu

KUVA14 Hermorakenne

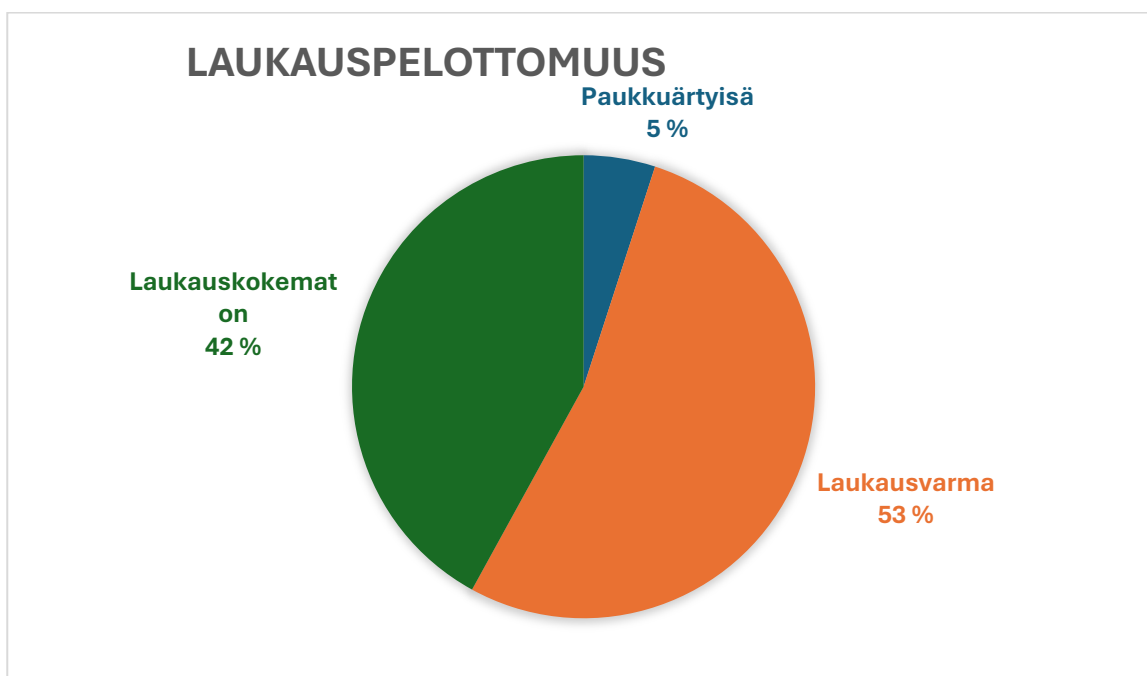
KUVA 15 Temperamentti

KUVA 16 Kovuus

KUVA 17 Luoksepäästävyys

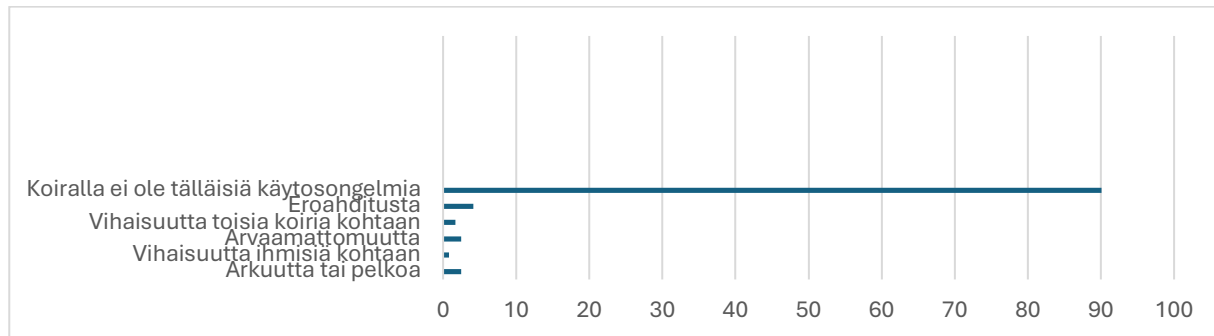

KUVA 18 Laukauspelottomuus

4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Venäjänmustaterriereillä esiintyy todella vähän elämää hankaloittavia käytöshäiriöitä. Kennelliiton terveystarkastuksen vastaukset tukevat samaa, mikä on yleinen käsitys omistajien keskuudessa.

Elämää hankaloittavat käytösongelmat kennelliiton terveystarkastuksesta otettuna (121 kpl)

KUVA 19 Elämää hankaloittavat käytösongelmat, lähde Kennelliiton terveystarkastuksesta

Kasvattajien täyttämistä pentuseurantakaavake A:sta (LIITE 2) on selvinnyt, että nartut antavat astua hyvin. Nartut on astutettu pääsääntöisesti 13–19 vrk juoksun alusta. Keinosiemennyksiin on turvauduttu seitsemän kertaa. Viisi pakastespermasiemennystä ja kaksi tuorespermasiemennystä. Kummassakin tuoresiemennyksessä oli syynä uroksen heikko astumishalu.

Kaikki nartut paitsi yksi ovat hoitaneet pentunsa hyvin, eikä lisäruokintaa ole tarvittu. Pentukuolleisuus on pieni. Vuosien aikana 2020–2024 on tehty kolme keisarinleikkausta.

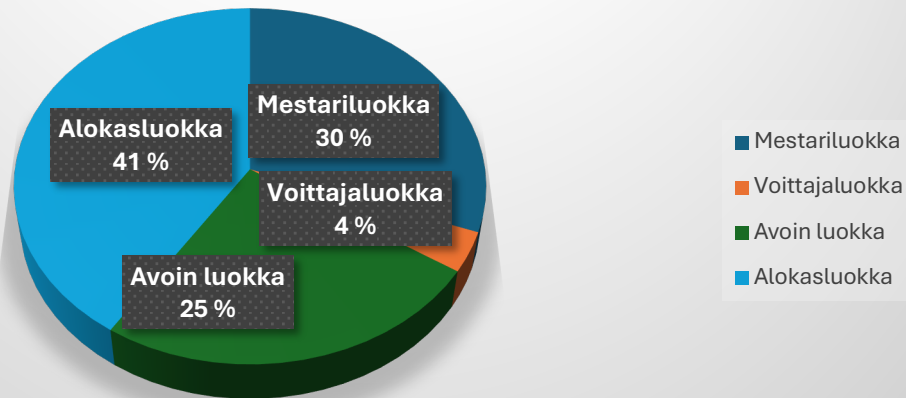
4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rally-toko

Rally-toko on nostanut suosiotaan venäjänmustaterriharrastajien keskuudessa räjähdysmäisesti.

Vuosina 2020–2024 venäjänmustaterrieri osallistui rally-tokokisoihin 135 kertaa kun taas vuosien 2015–2019 aikana koeikäntejä oli kaikkiaan 39. On myös syytä huomioida, että ensimmäisessä tarkastelujaksossa on mukana koronavuodet, jolloin kokeita järjestettiin vähemmän.

Vuosina 2020-2024 venäjänmustaterrieri osallistui rallytokokisoihin 135 kertaa, joista tuloksen sai:

KUVA 20

Vuonna 2022 rotuun saatiin ensimmäinen rally-tokovalio ja 2024 toinen. Suomen Mustaterrierit ry järjesti 2024 rally-tokon rotumestaruuskisat johon osallistui 9 venäjänmustaterrieriä.

Tottelevaisuuskokeet

Myös tottelevaisuuskokeiden, eli TOKO:n koemäärät ovat hieman vähentyneet verrattuna aikaisempiin tarkastelujaksoihin.

Vuosina 2020–2024 osallistumiskertoja oli 33 kpl, joista tuloksen sai: avoimesta luokasta 6 kpl ja alokasluokasta 10 kpl.

Vuosina 2015–2019 osallistumiskertoja oli 60 kpl, joista tuloksen sai: erikoisvoittajaluokasta 3 kpl, voittajaluokasta 3 kpl, avoimesta luokasta 9 kpl ja alokasluokasta 10 kpl.

Palveluskoirakokeet

Palveluskoirakokeisiin osallistuneiden koirakoiden määrä on edelleen jyrkässä laskussa. Vuonna 2020-2024 koekäyntejä oli ainoastaan neljä, joista hyväksyttyjä tuloksia kaksi. Vuosina 2015-2019 koekäyntejä oli myös neljä, kun vuosien 2010–2014 koekäyntien määrä oli 41.

Kun verrataan yllä olevia osallistumiskertoja esimerkiksi huippuvuosien vuosien 1998–2002 lukuihin, jolloin venäjänmustaterrieri osallistui palveluskoirakokeisiin 304 kertaa

saavuttaen koulutustunnuksen 97 kertaa, voidaan todeta, että rodun harrastuskäyttö suuntautuu tällä hetkellä voimakkaasti muihin, kuin palveluskoiralajeihin.

Käyttäytymiskokeen eli BH- kokeen suoritusmäärät ovat myös edelleen laskeneet.

Vuosina 2020–2024 BH kokeeseen osallistui 5 koirakkoa, joista kaikki olivat hyväksytyjä suorituksia.

Vuosina 2015–2019 BH kokeeseen osallistui 11 koirakkoa, joista kaikki saivat hyväksytyn tuloksen.

Koiratanssiin on vuosina 2020–2024 osallistunut yksi koirakko tuloksella ALO H.

Noseworkin koekäyntejä vuosina 2020–2024 oli 3.

Näyttelyt

2019–2024 näyttelyarvosteluissa luonteen ja käyttäytymisen osalta luki yleisesti ”käyttäytyy rodunomaisesti”. Kolme koiraa on saanut koe- ja kilpailukiellon tarkastetulla ajanjaksolla. Yksi koirista puri toista koiraa ja kaksi käyttäytyi uhkaavasti tuomaria kohtaan.

4.2.5 Keskeisimmät ongelmakohdat

Varsinaisia ongelma-kohtia ei noussut esiin vuonna 2024 toteutetussa terveys- ja luonnekyselyssä. Venäjänmustaterrieriä voidaan pitää terveyskyselystä saatujen vastausten perusteella luonteeltaan tasapainoisena, avoimena ja omanarvontuntevana koirana. Se on pääosin sosiaalinen ja itsevarma koirarotu, joka ei osoita aggressiivista käytöstä ihmisiä tai koiria kohtaan, mutta on valmis vartioimaan omaa reviiriään tarvittaessa.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Selvästi arkoja tai aggressiivisia koiria ei tulisi käyttää jalostukseen.

Säännölliset jalostustarkastukset (käyttäytymisen ja ulkomuodon osalta), luonnetestit, MH-kuvaukset sekä terveys- ja luonnekyselyt hyvin järjestettyinä ja laajalle informoituina hyödyttävät jalostustoimikuntaa sekä kasvattajia koirien luonteeseen ja käyttäytymiseen liittyvien ja jalostuksen kannalta huomioon otettavien seikkojen tarkastelussa ja analysoinnissa. Yhdistys pyrkii kannustamaan jäsenistöään testauttamaan koiransa, vaikka suunnitelmissa ei olisi käyttää kyseistä yksilöä jalostukseen.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

Tämänhetkinen PEVISA: Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvauslausunto ja kyynärkuvauslausunto. Kuvausikäraja on 18kk. Rekisteröinnin

raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste C ja kyynärniveldysplasian aste 1. Lonkkakuvaustuloksen C saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A tai B saaneen koiran kanssa. Kyynärkuvaustuloksen 1 saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen 0 saaneen koiran kanssa. Ohjelma voimassa 1.1.2021-31.12.2025

1.1.2026-31.12.2030

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvauslausunto ja kyynärkuvauslausunto. Kuvausikäraja on 12kk. Rekisteröinnin raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste C ja kyynärniveldysplasian aste 1. Lonkkakuvaustuloksen C saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A tai B saaneen koiran kanssa. Kyynärkuvaustuloksen 1 saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen 0 saaneen koiran kanssa.

Ohjelman muutokset: Suomen Kennelliiton hallituksen kokouksen 7/97 päätöksen mukaisesti jalostukseen käytettävillä mustaterrierillä on lonkkakuvauspakko raja-arvona lonkkaniveldysplasian aste D.

Seuraavaksi vahvistettiin mustaterriereille PEVISA-ohjelma 1.1.1999-31.12.2003 siten, että pentujen rekisteröinnin ehtona on molemmista vanhemmista virallinen kyynärnivellausunto.

Suomen mustaterrierit r.y:n 8.2.2003 vuosikokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti PEVISA-ohjelmaa muutettiin kyynärniveliä osalta siten, että raja-arvo on aste 2.

Rotua harrastavan yhdistyksen vuosikokouksessa 28.2.2015 päätettiin tiukentaa PEVISA-ehtoja seuraavasti; Lonkkien raja-arvo on jatkossa C ja kyynärien raja-arvo on 1

LONKKANIVELIEN KASVUHÄIRIÖ

Teksti: ELT Anu Lappalainen Päivitetty 25.5.2023

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset

alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana. Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja

vaikeusasteeseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta sen yleisyys vaihtelee roduiltain. Oireet voidaan huomata pentuna 3–12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppely”, ylösnousuvaikeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja naksahdeleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaankin usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälínjan aaltoiluna ja lantion kiertymisenä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja, kuten esimerkiksi [lantion häpyluun lämpöluudutus](#), on myös olemassa. Huomioithan, että kirurgisesti hoidettua koira ei saa käyttää jalostukseen ja se tulisi siirtää jalostuskieltoon.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu lonkkien röntgenkuvaukseen. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuva jalostusvalinta johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista eikä lonkkavikaisia koiria käytetä.

Lonkkadysplasiatilasto / lonkkalausunnot vuosilta 2020–2024 (kuva 23)

Vuosi	A	B	C	D	E	Yhteensä
2020	4	5	11	4	1	25
2021	3	4	5	4	0	16
2022	2	2	2	2	0	8
2023	5	9	4	12	0	30
2024	3	7	5	3	2	20
Yhteensä	17	27	27	25	3	99

KUVA 21 Lonkkalausunnot (Kennelliitto 2025)

Kennelliiton terveystarkastuksesta (121kpl) käy ilmi että 7.4 % vastanneiden koirista on lonkkanivelen kasvuhäiriö, lonkkaniveldysplasia, HD (oireileva)

KYYNÄRNIVELLEN KASVUHÄIRIÖT

Teksti: ELT Anu Lappalainen Päivitetty 30.11.2020

Kyynärnivelen kasvuhäiriö (engl. elbow dysplasia, ED) on yleisin isojen ja jättikokoisten koirien etujalan nivelkivun ja ontumisen aiheuttaja. Kyynärnivelen kasvuhäiriön eri muotoja ovat varislisäkkeen (processus coronoideus) sisemmän osan sairaus, olkaluun nivelnastan (condylus humeralis) sisemmän osan osteokondroosi ja kiinnittymätön kyynärpään uloke (processus anconaeus). Kyynärnivelen inkongruenssia (nivelpintojen epäyhdenmukaisuutta) pidetään tärkeänä syynä kaikkiin edellä mainittuihin kasvuhäiriöihin ja myös se lasketaan kyynärnivelen kasvuhäiriöksi.

Kyynärnivelen kasvuhäiriön periytyminen on kvantitatiivista eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Kasvuhäiriön tyyppi vaihtelee eri roduilla, mikä viittaa siihen, että aiheuttajina ovat eri geenit. Kyynärnivelen kasvuhäiriö on yleisempää uroksilla todennäköisesti urosten suuremman painon ja mahdollisesti myös hormonaalisten tekijöiden takia. Nykykäsityksen mukaan perinnöllisillä tekijöillä on suurin osuus kyynärnivelen kasvuhäiriön synnyssä, mutta ympäristötekijöillä on osuutensa sen ilmenemisessä.

Kaikissa kyynärnivelen kasvuhäiriöissä oireet alkavat keskimäärin 4–7 kuukauden iässä. Tyypillinen oire on ontuminen, joka voi pahentua rasituksessa tai olla voimakkainta levon jälkeen. Ontuminen voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Omistajan voi olla vaikea havaita koiran ontumista, jos kasvuhäiriö on molemminpuolinen. Toisinaan kasvuhäiriö on molemmissa kyynärnivelissä, vaikka koira ontuu vain toista jalkaa. Usein oireet huomataan vasta aikuisiällä ja silloin oireet johtuvat kasvuhäiriön seurauksena kehittyneestä nivelrikosta. Kiinnittymätön kyynärpään uloke ei välttämättä oireile nuorella koiralla ja se voi olla röntgenkuvauksen sivulöydös.

Kasvuhäiriöiden ja niiden erilaisten kirurgisten hoitojen tehosta ja pitkäaikaisennusteesta ei

ole olemassa kattavia tutkimuksia. Leikkaushoidon hyöty on epävarma, jos nivelessä on jo selvät nivelrikon merkit. Kaikkien kyynärnivelen kasvuhäiriöiden seurauksena on ainakin hoitamattomana yleensä nivelrikko. Leikattuunkin jalkaan kehittyä usein jonkin asteinen nivelrikko, mutta sen määrä voi olla vähäisempää ja se voi kehittyä myöhemmin kuin ilman leikkausta hoidetussa nivelessä. Kyynärnivelen nivelrikko invalidisoi koiraa yleensä pahemmin kuin esim. lonkkien nivelrikko, koska koiran painosta noin 60 % on etuosalla. Nivelrikon hoidossa tärkeitä ovat painon pudotus, liikunnan rajoitus ja tarvittaessa käytetään myös tulehduskipulääkkeitä. Lisäksi voidaan käyttää nivelnesteiden koostumusta parantavia lääkkeitä ja ravintolisiä.

Suomessa kyynärnivelnäkökuvien arviointi perustuu pääasiassa nivelrikon merkkeihin, mutta myös muut kasvuhäiriöön viittaavat röntgenlöydökset huomioidaan. Jalostusarvoindeksit (BLUP-indeksit) tehostavat jalostusvalintaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran oman tuloksen lisäksi sen kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria

Kyynärnivelläusunnnot vuosilta 2020–2024 (kuva 22):

Vuosi	0	1	2	3	Yhteensä
2020	11	6	5	1	23
2021	11	3	1	1	16
2022	3	5	1	0	9
2023	14	7	4	4	29
2024	17	1	0	1	19
Yhteensä	56	22	11	7	96

KUVA 22 Kyynärnivelläusunnnot (kennelliitto 2025)

Kennelliiton terveyskyselystä (121kpl) käy ilmi että 3,3 % vastanneiden koirista on kyynärnivelen kasvuhäiriö, kyynärniveldysplasia, ED (oireileva).

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet

Nivelrikko ja luusto-ongelmat

Nivelrikossa nivelruston soluväliaineen tuhoutuminen ja korjaaminen ovat epätasapainossa. Ajan myötä rustorakenne alkaa heikentyä ja lopulta tuhoutuu. Nivelrikkoon liittyvät myös niveltä ympäröivien rakenteiden paksuuntuminen ja rustonalaisen luun muutokset. Tärkein nivelrikon oire on kipu. Nivelrikkokipu ilmenee koiran ontumisena, jäykkyytenä ja liikkumishaluttomuutena. Tyypillistä on oireiden ajoittainen voimistuminen ja heikentyminen sekä oireiden paheneminen pitkän levon tai rankan rasituksen jälkeen. Alkuvaiheen ajoittaiset oireet voivat vähitellen edetä jatkuvaksi, elämänlaatua heikentäväksi kivuksi. Myös monet muut sairaudet voivat aiheuttaa samankaltaisia oireita. Siksi nivelrikkodiagnoosi tulee aina varmistaa eläinlääkärissä.

11.6 % Kennelliiton terveystarkastukseen vastanneiden (121) koirilla on nivelrikkoa.

Nivelrikko muutoksia oli kyynärnivelessä, polvissa, lonkissa, selässä sekä esim. varpaissa.

Ihon ongelmia tai sairauksia (korvat ja tassut mukaan lukien)

Koiran iho- ja korvasairauksien taustalla voi olla monia eri syitä. Koirien ihosairauksista yleisimpiä ovat allergiat. Iho-oireita voivat aiheuttaa myös esimerkiksi bakteeri-, hiiva- tai sieninfektiot, ulkoloiset, ihon toimintahäiriöt ja ympäristön aiheuttama rasitus- ja hormonaaliset tekijät.

Kennelliiton terveystarkastuksessa ilmenee, että yli 25 % on ongelmia.

-Toistuvia tai kroonisia ulkokorvan tulehduksia 11.6 %

-Toistuvia paikallisia märkiviä ihotulehduksia (hot spot) 5 %

-Toistuva tai jatkuva ihon kutina, hilseily tai punoitus ilman selvää syytä 5 %

-Toistuva tai jatkuva tassujen, nuoleminen, punoitus tai furunkuloosi 4.1 %

Verrattuna edelliseen terveystarkastukseen voidaan todeta, että koirien iho- ja korvasairaudet ovat lisääntyneet venäjänmustaterriereillä. Nämä ovat sairauksia, jotka valitettavasti heikentävät koirien elämänlaatua. Vuoden 2025 kasvattajapäivässä yhtenä aiheena on iho-ongelmien esiintyminen rodussa ja pyrimme selvittämään, esiintyykö näitä tietyissä suvuissa.

Lisää tietoa pyritään saamaan aiheesta esim. lehtijuttujen avulla.

Ristiside

Polven etummaisen ristisiteen repeämä on tavallisin koiran tuki- ja liikuntaelämistön sairaus. Eturistisiteen repeämä voi olla myös trauman aiheuttama äkillinen tila. Polven ristiside tavallisimmin pettää osittain ja vähitellen viikkojen – kuukausien aikana ja lopulta katkeaa aivan normaalin liikunnan seurauksena. Kun ristiside on osittain poikki, ontuma on vaihtelevaa ja se voi tilapäisesti loppua, kun raajaa rasitetaan vähemmän. Kun ristiside on

kokonaan poikki, ontuma on yleensä jatkuvaa. Ristisiteen pettämisen eräs syy on nykykäsityksen mukaan ”huonot takaraajan kulmaukset” eli reisiluun ja sääriluun välinen kulma lähestyy oikokulmaa, 180 astetta. Tällöin sääriluun yläpään nivelpinta ei enää ole vaakatasossa vaan taaksepäin vinossa. Tämän seurauksena aiheutuu sääriluuta eteenpäin työntävä voima joka kerta kun reisiluun nivelpinta tukeutuu sääriluun yläpään nivelpintaan. Tämä toistuva voima lopulta katkaisee etummaisen ristisiteen. Kulmauksiltaan ”normaalilla alkukantaisella koiralla” tällaista voimaa ei juuri synny. Venäjänmustaterriereillä ei ole tavattu ns. ylimeneviä kintereitä, joka myös altistaa ristisidevammoille. Myös koiran ylipaino ja reiden huono lihastasapaino altistaa ristisiteen repeämälle.

5 % koirista oli todettu polven ristisidevaurio Kennelliiton terveystarkastuksessa (121 kpl).

JLPP

Juvenile Laryngeal Paralysis and Polyneuropathy

JLPP on rottweilereilla ja venäjänmustaterrierireillä esiintyvä perinnöllinen sairaus, kyseistä geenimutaatiota ei muilla roduilla löydy. Venäjänmustaterrierireillä sairautta esiintyy siksi, että rottweiler on yksi niistä roduista, joista venäjänmustaterrieri on jalostettu. JLPP tappaa ne pennut, jotka saavat virhegeenit molemmilta vanhemmiltaan ja saavat pennut kuolevat yleensä viimeistään kuuteen ikäkuukauteen mennessä, usein nuorempina. Oireina ovat muun muassa syömis- ja hengitysvaikeudet, haukkuaänen muuttuminen, raajojen halvaantuminen sekä vakavimpana kurkun halvaantuminen, joka johtaa tukehtumiskuolemaan. Tauti aiheuttaa koiralle suunnatonta kärsimystä, eikä mitään parannuskeinoa ole olemassa.

Yhdistyksen jalostus suosituksissa on, että toisen vanhemman täytyy olla terve, tätä ovat noudattaneet kaikki kasvattajat. Eli aikajaksolla 2020–2024 ei ole syntynyt yhtään sairasta pentua.

Suomen mustaterrierit ry kerää tilastoa JLPP-testatuista mustaterrierieistä.

URAATTIKIVET/KITEET

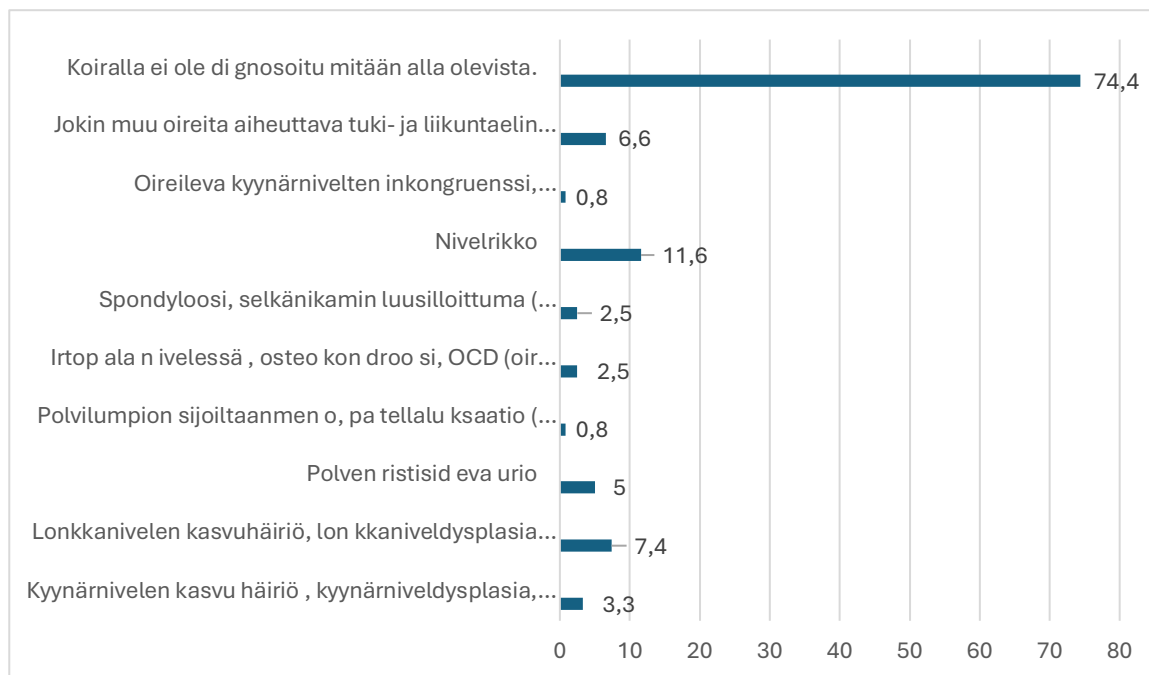
Liite 2 - Suomen Kennelliiton tiedote koskien Hyperurikosuriaa, eli uraatin liiallista määrää virtsassa

Uraattikivet ovat kolmanneksi yleisin koirien virtsakivityyppi. Uraattikivien, kuten muidenkin virtsakivien, oireina ovat tavallisesti virtsaamisvaikeudet ja verivirtsaisuus. Koirien hyperurikosuriaa aiheuttava geeni on löydetty vuonna 2008 ja se on mahdollista selvittää geenitestillä. Kennelliitto on antanut ohjeistuksensa yhdistyksen toiveesta ensimmäisen kerran 12.5.2013 ja tätä on päivitetty 17.8.2014. Kennelliiton ohjeistuksen jälkeen on tehty 5 N/HUU*N/HUU yhdistelmä.

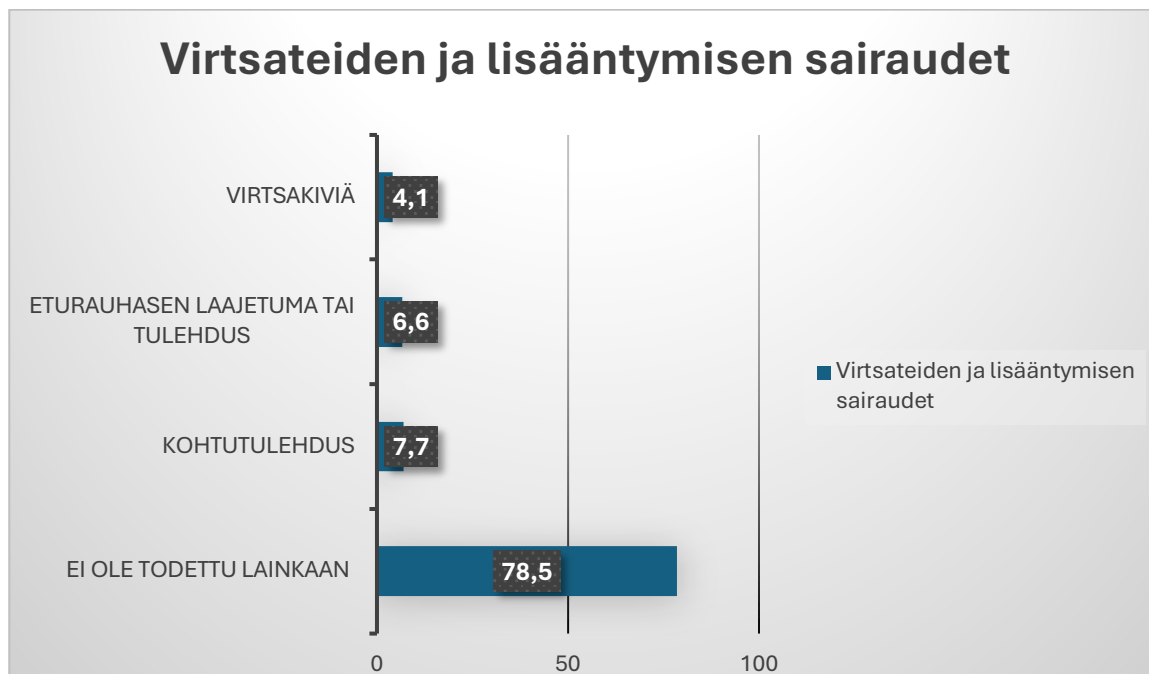
Yhdistyksen tiedoissa on 4 N/HUU koira, joilla on todettu uraattikiviä. Näistä kaksi on jouduttu lopettamaan niiden takia. HU/HU koiria, joilla olisi kiviä tai kiteitä ei ole tullut tietoon Kennelliiton terveystarkastuksessa.

Suomen mustaterrierit ry kerää tilastoa JLPP-testatuista mustaterriereistä.

Seuraavat kuvat (KUVA 23 ja 24) ovat Kennelliiton terveyskyselystä (121kpl)

KUVA 23 Syyt koiran ontumiseen tai liikuntavaikeuksiin

KUVA 24 Virtsateiden ja lisääntymisen sairaudet

Näiden lisäksi on hermostollisia sairauksia todettu

-1,7 % Epilepsiaa

Hormonaalisia sairauksia

-Kilpirauhasen vajaatoiminta, hypotyreoosi 1.7 %

Kasvainsairauksia

-Ihokasvaimia (hyvänlaatuisia) 6.6 %

-muuta kasvaimia (esim. maitorauhas, perna) 6.6 %

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

2020–2024 otanta Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä 2025 (kuva 27)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hermostollinen sairaus	2 vuotta 6 kuukautta	1
Epilepsia	2 vuotta 6 kuukautta	1
Immunologinen sairaus	6 vuotta 0 kuukautta	6
Immuunihemolyyttinen anemia, IMHA, AIHA	5 vuotta 0 kuukautta	3
Moniniveltulehdus, immunologinen polyartriitti	6 vuotta 8 kuukautta	1
Muu immunologinen sairaus	7 vuotta 3 kuukautta	2
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 2 kuukautta	8
Ihon tai ihonalaiskudoksen kasvain	10 vuotta 9 kuukautta	3
Kasvainsairaudet, syöpä	8 vuotta 5 kuukautta	2
Luun tai nivelten kasvain	9 vuotta 11 kuukautta	1
Pernan, sydämen tai verisuonijärjestelmän kasvain	11 vuotta 11 kuukautta	1
Utarekasvain, nisäkasvain	10 vuotta 4 kuukautta	1
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 8 kuukautta	6

Käyttökoira ei sovellu käyttötarkoitukseensa	4 vuotta 6 kuukautta	1
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	11 vuotta 1 kuukautta	4
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	2 vuotta 4 kuukautta	1
Muu käytösongelma	2 vuotta 4 kuukautta	1
Luusto- ja nivelsairaus	6 vuotta 10 kuukautta	16
Kyynärniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	3 vuotta 7 kuukautta	3
Lonkkaniveldysplasia ja sen seurauksena kehittyvä nivelrikko	7 vuotta 0 kuukautta	4
Luusto- ja nivelsairaus	8 vuotta 1 kuukautta	6
Muu luuston tai nivelten sairaus	2 vuotta 1 kuukautta	1
Nivelrikko, artroosi, muualla kuin lonkissa tai kyynärnivelissä	9 vuotta 9 kuukautta	2
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	5 vuotta 1 kuukautta	1
Muu sairaus, jota ei ole listalla	7 vuotta 7 kuukautta	10
Selkäsairaus	8 vuotta 4 kuukautta	3
Takaselän kipu-halvaus-oireyhtymä, cauda equina -oireyhtymä	8 vuotta 4 kuukautta	3
Sisäeritysrauhasten sairaus	8 vuotta 0 kuukautta	5
Diabetes, sokeritauti	9 vuotta 7 kuukautta	2
Kortisolin vajaaeritys, Addisonin tauti	9 vuotta 6 kuukautta	1

Muu sisäeriterauhasten sairaus	5 vuotta 8 kuukautta	2
Sydänsairaus	10 vuotta 0 kuukautta	2
Muu sydämen sairaus tai vajaatoiminta	9 vuotta 11 kuukautta	1
Sydänsairaus	10 vuotta 1 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 10 kuukautta	1
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11 vuotta 3 kuukautta	21
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	3 vuotta 4 kuukautta	1
Virtsakivet tai virtsakiteet	3 vuotta 4 kuukautta	1
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	10 vuotta 9 kuukautta	12
Kaikki yhteensä	8 vuotta 10 kuukautta	99

KUVA 25 Kuolinsyyt

Eliniän keskiarvo on noussut 8 vuoteen ja 10 kuukauteen kun se aiemmin oli 6 vuotta ja 8 kuukautta. Kuolemia on tällä nyt tarkastelussa olevalla ajanjaksolla kirjattu 13 kpl enemmän kuin edellisellä jaksolla. Suurin yksittäinen kuolinsyy (20 %) on vanhuus (luonnollinen tai lopetus) kaikista ilmoitetuista.

4.3.4 Lisääntyminen

Suomen Mustaterrierit ry:n pentueseuranta kysely on toteutettu internetissä. Vastauksia saatiin yhteensä 19 kpl (A-kysely). Kaikki pentueseurantaan osallistuneet pentueet olivat eläinlääkärin tarkastamia.

Liite 3 Pentueseurantalomake

Keskimääräinen pentuekoko on viimeisen kymmenen vuoden aikana vaihdellut melko paljon. Pienin pentuekoko vuodessa on ollut keskimäärin 6.2 ja suurin 9.2 ja niiden keskimääräiseksi keskiarvoksi tulee 7.28. Edellisen tarkastelu jakson keskiarvo on ollut 5.95. Pentuekoot ovat selvästi olleet suurempia nyt. Vuotuinen keskimääräinen pentuekoko on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa.

KUVA 26 Pentuekoko (kennelliitto, 2025)

Astumisvaikeudet

19:sta pentueesta 10 sai alkuunsa normaalilla astutuksella, pakastesiemennyksillä 5 ja tuoresiemennyksellä 4. Kahdessa tuoresiemennyksessä syy on ollut uroksen haluttomuus astua ja kahdessa uroksen kokemattomuus. Käytetyt nartut ovat antaneet uroksen astua ilman ongelmia.

Synnytysongelmat

Synnytykset ovat olleet pääsääntöisesti normaaleja. Neljä kertaa on päädytty sektioon. Kolmessa tapauksessa synnytys ei käynnistynyt ja yhdessä tapauksessa päädyttiin sektioon, kun tulossa oli ainoastaan yksi pentu.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Imetykset ovat sujuneet hyvin kaikilla nartuilla lukuun ottamatta yhtä narttua vuonna 2024. Minkään muun nartun kohdalla ei ilmennyt aggressiivisuutta pentujaan kohtaan, ei myöskään välinpitämättömyyttä tai liika innokkuutta, eikä yksikään nartuista pelännyt pentujaan. Yksi narttu on imettänyt ainoastaan 4 päivää ja tämän jälkeen ainoastaan

pakotetusti. Kyseinen narttu on myös vaurioittanut kahta pentua niin että ne jouduttiin lopettamaan.

Pentukuolleisuus

Pentukuolleisuus on ollut todella pientä. Yhdestä pentueesta on menehtynyt 3 pentua, kaksi emän takia ja yksi vaurioitui synnytyksessä. Kahdesta muusta pentueesta on kummastakin yksi pentu kuollut hapen puutteessa. Kehityshäiriöistä ei ole yksikään kasvattaja ilmoittanut.

Synnynnäiset viat ja epämuodostumat

Kolmella pennulla on ollut napatyrä. Seitsemällä pennulla ei toinen kives ole laskeutunut ja kapeaa alaleukaa on esiintynyt yli 10 pennulla. Yhdellä pennulla on entropium. Häntämutkia on 2 pennulla

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Venäjänmustaterrieri on rakenteeltaan terve, eikä siinä ole liioiteltuja rakenteellisia tai ulkomuodollisia piirteitä. Rodun suuri fyysinen koko on riskitekijä erilaisille nivelten kasvuhäiriöille. Mitään lisääntymistä vaikeuttavia rakenteellisia ongelmakohtia ei rodussa ole havaittu.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Lisääntymisessä ei venäjänmustaterriereillä kerätyn tiedon perusteella ole ongelmia. Astutuksista suurin osa sujuu normaalisti, kuten myös suurin osa synnytyksistä. Nartut hoitavat pääsääntöisesti pentunsa hyvin.

Rodulla tavataan lonkkaniveldysplasiaa. Vuosina 2020–2024 kuvatuista koirista 44 % on A- tai B lonkkaisia ja 28 % D- tai E-lonkkaisia.

Kuvatuista koirista 58 % on todettu kyynäristään terveiksi. Vastaava prosenttiluku aikaisemmalla tarkastelukaudella (2015–2019) oli 70 %.

Ongelmien mahdollisia syitä

Nivel- ja luusto-ongelmien pääasiallinen syy on geneettinen. Tähän voi vaikuttaa myös rodun suuri koko ja kohtalaisen nopea kasvu, sekä ympäristötekijät.

Rodussa käytetään paljon ulkomaisia koiria, joiden kuvaustulokset eivät kaikilta osilta ole vertailukelpoisia pohjoismaisten kanssa.

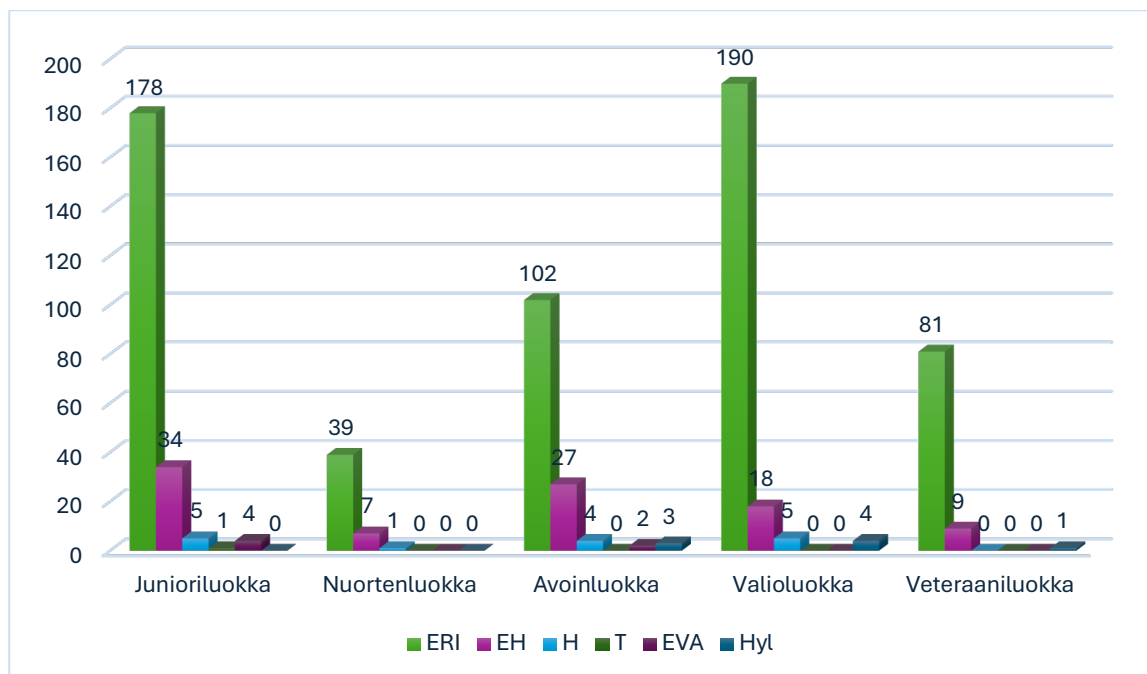
4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Liite 1 – Rotumääritelmä

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Näyttelytilasto jalostustietojärjestelmästä 5 vuoden otanta 2020–2024 (kuva 27)

Rodun koirien näyttelytulokset

Kuten yllä oleva taulukko esittää, venäjänmustaterrierit saavat Suomessa suurimmaksi osaksi laatuarvosanaksi erinomaisen.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Vuosien 2020–2024 aikana jalostustarkastettuja koiria on 5 kpl, joka on vajaa 3 % vastaavina vuosina rekisteröidyistä koirista. Tarkastetuista koirista 2 hyväksyttiin ilman huomauttamista, yhdelle huomautettiin koosta ja yhdelle pään koosta sekä

takakulmauksien muodosta. Yksi koirista hylättiin kapean alaleuan sekä häntämutkan takia.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Rodun kehittäjien tarkoituksena oli luoda suuri, rohkea, vahva ja koulutettavissa oleva työkoira, jolla olisi korostunut vartiointivietti ja joka soveltuisi moneen käyttötarkoitukseen ja erilaisiin ilmasto-olosuhteisiin.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Pohjaten jalostustarkastuksiin, terveystarkastuksiin ja näyttelyarvosteluihin nousi esiin seuraavat ongelmat rodussa:

- Näyttelyarvosteluissa toistuu tuomareiden tyytymättömyys koirien karvapeitteen laatuun; mainintana oli joko "liian pehmeä karva" tai "toivoisin karkeampaa karvaa".
- Tuomarit olivat myös jonkin verran kiinnittäneet huomiota koirien purentaan / kapeaan alaleukaan.
- Kapea reisi nousee myös esiin joissain näyttelyarvosteluissa.

Ongelmien mahdollisia syitä

Rodussa ei Suomessa käytetä suuria sukusiitosasteita ja pentueissa esiintyy monen tyyppisiä koiria. Jalostuksessa ei ole erityisesti pystytty huomioimaan kapeita alaleukoja. Karvan laadussa on myös suuria vaihtelevaisuuksia, johtuen rodun nuoresta iästä ja taustalla käytettyjen rotujen karvanlaatuja erilaisuudesta

5.YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Venäjänmustaterrierin edellinen jalostuksen tavoiteohjelma on ollut voimassa ajalla 2020–2025.

Rodun ensimmäinen tavoiteohjelma hyväksyttiin 29.11.2003, se astui voimaan vuonna 2005

Yhteenveto aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutumisesta

Jalostussuositusten ja PEVISA:n ajantasaisuuden arviointi

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vähintään 60 % syntyneistä pennuista kuvataan	Lehdessä on ollut tietoa kuvauksista ja kehoitettu jäsenistöä Pevisa-tutkituttamaan koiriaan	Yhtenä vuonna päästään 60 %
Jalostustarkastettujen koirien määrä nousee.	Järjestetty jalostustarkastuksia	Jalostustarkastettujen koirien määrä on laskenut. On järjestetty yksi ulkomuodon ja 1 käyttäytymisen jalostustarkastus. Osa syynä voidaan pitää koronaa, jolloin tarkastuksia ei voitu järjestää.
Tavoitteena on, että saadaan laajennettua geenipohjaa ja tuontikoirat ovat täysin eri sukua täällä jo oleviin koiriin. Ei tuoda useita saman koiran jälkeläisiä.	On tuotu erisukuisia tuontikoiria	Suomeen on rekisteröity vuoden 2021 jälkeen 13 tuontikoiraa, joista 9 on kuvattu (kolme ovat ikänsä puolesta vielä liian nuoria kuvattavaksi. 9 kuvattua yksikään ei täytä meidän pevisa ehtoja
Rotua ryhtyy kasvattamaan useampi kasvattaja		Rotuun on saatu yksi uusi kasvattaja.
Rotumme on enemmän esillä lisääntyneiden näyttelykäyntien ja erilaisten harrastustoimien myötä	Palkitaan näyttelyissä menestyneitä ja harrastavia koiria. Järjestetty rally-tokon mestaruuskisat.	Näyttely käyntejä ei voi verrata edelliseen jaksoon koronan takia, mutta jopa koronasta huolimatta rally-tokon osallistumiset ovat kasvaneet huomasti.

Vuosina 2020–2024 syntyneistä ja kuvatuista koirista on pevisan takia jäänyt pois jalostuksesta lonkkien takia 19 koiraa ja kyynärten takia 11 koiraa.

2020–2024 Kennelliittoon on rekisteröity yhteensä 152 venäjänmustaterrieriä. Mukana luvussa ovat siis sekä Suomessa syntyneet koirat, että tuonnit, jotka on rekisteröity Suomeen. Kuvattuja koiria on vastaavana ajankohtana 101 kpl. Näistä PEVISA-ehdot täyttää 72 koiraa.

Rodun kanta Suomessa on pieni ja Suomessa jalostukseen käytettävät koirat alkavat olla sukua toisilleen, joten tuontikoirien merkitys kasvaa ja tuleamme tarvitsemaan uutta verta tuontien tai siemennysten avulla. Kuten aiemmin on todettu suurin osa tuontikoirista jää käyttämättä jalostukseen, koska ne eivät kaikilta osin täytä pevisa vaatimuksia.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

- Säilyttää rotu terverakenteisena, hyväluonteisena sekä rodunomaisena.
- Saadaan useampi kasvattaja.
- Mahdollisimman montaa eri yksilöä käytettäisiin jalostukseen.
- Saadaan laajennettua geenipohjaa tuontien ja pakastesperman avulla.
- Koiria saadaan jalostustarkastettua enemmän, niin ulkomuodon kun luonteenkin osalta.
- Saadaan vähintään 60 % koirista terveystutkittua.
- Saadaan säilytettyä koirien lisääntymishalu ja kiinnittää huomiota lisääntymisongelmiin.
- Vähentää kapean alaleuan esiintymistä rodussa.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Rotuyhdistys antaa pentueen vanhemmista seuraavia suosituksia:

- Vanhempien lonkat A tai B
- Kyynärnivelet 0
- Näyttelytulos virallisessa näyttelyssä vähintään EH tai hyväksytty ulkomuodon jalostustarkastus
- Pentueen kummallakaan vanhemmalla ei saa olla yli 20 pentua/enemmän kuin 3 pentuetta Suomessa
- Sukusiitosaste tulee olla korkeintaan 6,25 %, mikä vastaa serkusten yhdistämistä
- Pentueen vanhemmat ovat suorittaneet hyväksytysti luonnetestin tai MH luonnekuvauksen tai jalostustarkastuksen käyttäytymisen osalta
- Tai koulutustunnus palveluskoirakokeissa
- Tai hyväksytty suoritus pelastuskoirien jälki-, haku- tai rauniokoirakokeesta

Hyperuricosurian (HUU) suhteen jalostussuositukset ovat:

- Jalostukseen käytettävät koirat tulee olla HUU:n suhteen oireettomia, geenitestituloksesta huolimatta
- N/HU*HU/HU-yhdistelmiä ei tehdä
- HU/HU*HU/HU-yhdistelmiä ei tehdä
- N/HU*N/HU-yhdistelmistä syntyvät pennut geenitestataan

JLPP:n osalta jalostustoimikunta edellyttää, että vähintään toinen vanhemmista on testattu JLPP:n osalta terveeksi.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Päästäkseen kohdassa 6.1. mainittuihin jalostustavoitteisiin Suomen Mustaterrierit ry

- järjestää kasvattajapäiviä kasvattajille sekä kasvatuksesta kiinnostuneille
- jalostustarkastuksia sekä ulkomuodon, että luonteen osalta
- ylläpitää pentuelistaa
- toteuttaa laajan terveystarkastuksen joka 5. vuosi
- järjestää erikoisnäyttely vuosittain
- osallistuu ulkomuototuomarien koulutustilaisuuksiin
- julkaisee jäsenlehdessä populaatiota, terveyttä, luonnetta ja ulkomuotoa käsitteleviä artikkeleita
- ylläpitää avointa terveystietorekisteriä hyperuricosurian osalta
- ylläpitää avointa terveystietorekisteriä JLPP:n osalta
- valistetaan rodun harrastajia terveystarkastusten tarpeellisuudesta

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

RISKI	SYY	VARAUTUMINEN	MITEN VÄLTETÄÄN	MERKITYS
Kannan geenipoolin pieneneminen	Jalostuskelpoisten tuontikoirien vaikea saanti	Pyritään tuomaan mahdollisimman monesta eri maasta	Löydetään terveitä yksilöitä	Kasvatus helpottuu
Ei ole enää terveitä koiria	Suomessa ovat kaikki sukua keskenään eikä ulkomaalaisista löydy terveitä	Koitetään saada mahdollisimman monta koiraa käyttöön	Kannustetaan ihmisiä tutkituttamaan koiransa	Kasvatus pystyy jatkumaan
Kasvattajat eivät tee yhteistyötä	Kasvattajien erilaiset näkemykset	Pyritään yhdistyksen kautta avoimempaan keskusteluun	Yhdistys kannustaa ja tukee kaikkia kasvattajia sekä auttaa kasvatuksesta kiinnostuneita esim. kasvattaja tapaamiset	Jalostuspohjan laajentaminen vaikeaa, jos kasvattajat toimivat yksin

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

VUOSI	TEHTÄVÄ tai PROJEKTI
2025	-erikoisnäyttely -ulkomuodon jalostustarkastus -käyttäytymisen jalostustarkastus

	-tuomareiden erikoiskoulutus -kasvattajatapaaminen -joukkotarkastukset -valistuskamppanja terveyden osalta
2026	-erikoisnäyttely -ulkomuodon jalostustarkastus -käyttäytymisen jalostustarkastus -tuomareiden erikoiskoulutus -kasvattajatapaaminen -joukkotarkastukset -valistuskamppanja terveyden osalta
2027	-erikoisnäyttely -ulkomuodon jalostustarkastus -käyttäytymisen jalostustarkastus -tuomareiden erikoiskoulutus -kasvattajatapaaminen -joukkotarkastukset -valistuskamppanja terveyden osalta
2028	-erikoisnäyttely -ulkomuodon jalostustarkastus -käyttäytymisen jalostustarkastus -tuomareiden erikoiskoulutus -kasvattajatapaaminen -terveys- ja luonnekysely -kasvattajakysely -joukkotarkastukset -valistuskamppanja terveyden osalta

7. LÄHDELUETTELO

Eläinlääkäriasemat Animagi <http://www.animagi.fi/koiran-polven-ristisiteen-repeama>

Helsingin yliopisto <http://www.vetmed.helsinki.fi/botuliini/nivelrikko.html>

Mäki, Katariina: Sukulaisuussuhteesta sukusiitokseen
<http://katariinamaki.com/artikkelit/katariina4.pdf> Rottweiler 6/2016

(alkuperäinen artikkeli Peter Friedrich, käntänyt ja referoinut Soili Paldanius) ja 1/2017 (Reetta Harju)

Suomen Kennelliitto 2025 noudettu osoitteesta:
<https://jalostus.kennelliitto.fi/frmEtusivu.aspx?R=327>

Suomen Kennelliitto, Mäki, Katariina: Sukusiitos <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/sukusiitos>

Suomen Kennelliitto, Mäki, Katariina: Tehollinen populaatiokoko
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-jaterveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>

Suomen Kennelliitto, lonkkanivelen kasvuhäiriö, Ell Anu Lappalainen
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiranhyvinvointi/lonkkanivelen-kasvuhairio>

Suomen Kennelliitto, kyynärnivelen kasvuhäiriöt, Ell Anu Lappalainen

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiranhyvinvointi/kyynarnivelen-kasvuhairiot>

Suomen Kennelliitto, Mäki Katariina: Perinnöllinen monimuotoisuus ja jalostuspohja

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/perinnollinenmonimuotoisuus-ja-jalostuspohja>

Suomen Kennelliitto, Terveyskysely <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/terveyskysely>

LIITTEET

LIITE 1 - Rotumääritelmä

LIITE 2 - Suomen Kennelliiton tiedote koskien Hyperuricosuriaa

LIITE 3 - Pentueseurantalomake A

LIITE 4 - Luonnetestin ihanneprofiili

LIITE 5 - Palveluskoiralajien, tottelevaisuuskokeiden ja rallytokon koekäynnit

LIITE 1 ROTUMÄÄRITELMÄ

VENÄJÄNMUSTATERRIERI

(RUSSKIY TCHIORNY TERRIER)

Alkuperämaa: Venäjä

Ryhmä: 2

FCI:n numero: 327

Hyväksytty: FCI 10.1.2011

Kennelliitto 10.1.2012

KÄYTTÖTARKOITUS: Työ-, vartio-, harrastus- ja seurakoira.

FCI:N LUOKITUS:

Ryhmä 2 pinserit, snautserit, molossityyppiset ja sveitsinpaimenkoirat.

Alaryhmä 1.4

Käyttökoetulosta ei vaadita.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Venäjänmustaterrieri kehitettiin Venäjällä 1940-luvun lopulla ja 1950-luvun alussa risteyttämällä valikoidusti seuraavia rotuja: rottweiler, suursnautseri, airedalenterrieri ja newfoundlandinkoira. Suursnautserin katsotaan olevan rodun pääasiallinen kantarotu. Rodun kehittämistä johti aluksi Moskovan ulkopuolella sijaitseva armeijan kynologinen oppilaitos, ja koiria kasvatettiin armeijan ”Punaisen Tähden” kennelissä. Rodun kehittäjien tarkoituksena oli luoda suuri, rohkea, vahva ja koulutettavissa oleva työkoira, jolla olisi korostunut vartiointivietti ja joka soveltuisi moneen käyttötarkoitukseen ja erilaisiin ilmastolosuhteisiin. FCI tunnusti rodun 1984.

YLEISVAIKUTELMA: Venäjänmustaterrieri on suuri, hieman pitkärunkoinen ja hyvin lihaksikas koira, joka on tyypiltään roteva ja rakenteeltaan kestävä. Sillä on hyvin vankka luusto ja voimakkaat lihakset. Suuri pää, tiivis runko sekä tilava ja syvä rintakehä muodostavat tasapainoisen kokonaisuuden. Sukupuolileima on selvä.

TÄRKEITÄ MITTASUhteITA: Runko on hieman säkäkorkeutta pidempi; nartut voivat olla pidempiä. Rinnan syvyys on vähintään puolet säkäkorkeudesta. Pään pituus on vähintään 40 % säkäkorkeudesta. Kuono on hieman lyhyempi kuin kallo.

KÄYTTÄYTYMINEN/LUONNE: Kunnioitusta herättävä ja itsevarma koira, joka on hyvin hallittavissa kaikissa tilanteissa. Tarvittaessa se asettuu välittömästi aktiiviseen puolustukseen, mutta rauhoittuu kuitenkin nopeasti uhan poistuessa. Tämä komea rotu on rakastettava ja hyvin kestävä; se on vaatimaton, älykäs ja ystävällinen. Sen koulutettavuus on hyvä, se sopeutuu erilaisiin ilmastolosuhteisiin, työskentelee uutterasti ja on luotettava.

PÄÄ

KALLO-OSA: Pää on suuri, massiivinen ja pitkä, kuitenkin suhteessa runkoon.

Kallo: Kohtuullisen leveä, otsa litteä. Kallon ja kuonon ylälinjat ovat yhdensuuntaiset.

Kulmakaaret ja niskakyhmy ovat kohtalaisen korostuneet.

Otsapenger: Havaittava, mutta ei jyrkkä.

KUONO-OSA:

Kirsu: Suuri ja musta.

Kuono: Vahva, leveä ja hieman kalloa lyhyempi. Kuono on tyvestä leveä ja kapenee hieman kirsua kohti. Runsaan viiksi- ja partakarvoituksen ansiosta kuono vaikuttaa suorakaiteen muotoiselta ja tylpältä.

Huulet: Paksut, hyvin pigmentoituneet ja tiiviit. Huulten reunat tummat.

Leuat / hampaat: Suuret, valkoiset hampaat ovat asettuneet tiiviisti lähekkäin ja alaleuan etuhampaat ovat suorassa linjassa. Täysi hampaisto (42 hammasta). Leikkaava purenta.

Posket: Poskiluut eivät ulkonevat, poskilihakset hieman pyöristyneet.

Silmät: Keskikokoiset, soikeat, tummat, sijaitsevat suorassa ja kaukana toisistaan.

Silmäluomet tiiviit ja mustat.

Korvat: Riippuvat. Ylös kiinnittyneet ja symmetriset, keskikokoiset, kolmionmuotoiset.

Etäreuna lähellä poskea. Korvien nahka on tiivis, ei poimuja.

KAULA: Vahva, kuiva ja lihaksikas. Kaula on suunnilleen pään pituinen ja 45-50 asteen kulmassa vaakatasoon nähden. Niska on vahva ja hyvin kehittynyt.

RUNKO: Vankka, syvä ja tilava, tasapainoinen.

Ylälinja: Hieman laskeva säästä hännäntyveen.

Säkä: Korkea ja hyvin kehittynyt, uroksilla korostuneempi kuin nartuilla.

Selkä: Vahva, suora ja lihaksikas. Varsinaisen selän pituus on puolet sään ja hännäntyven välisestä pituudesta.

Lanne: Leveä, lyhyt, lihaksikas ja hieman kaartuva. Lanteen pituus on puolet varsinaisen selän pituudesta.

Lantio: Leveä, lihaksikas, hieman viisto ja kohtuullisen pitkä.

Rintakehä: Syvä, pitkä ja leveä. Kevyesti kaareutuneet kylkiluut, rintakehä poikkileikkaukseltaan soikea. Rintalasta on pitkä ja eturinta ulottuu hieman olkanivelen etupuolelle ja on lihaksikas.

Alalinja ja vatsa: Kyynärpään tasolla tai hieman alempana. Vatsalinja kohtuullisesti kohoava. Kupeet eivät syvät.

HÄNTÄ: Tyvestä paksu ja korkealle kiinnittynyt. Liikkuessa häntä on selkälinjaa korkeammalla, mutta hännäntyvi ei käänny selän päälle (kuten ns. oravanhäntä). Rodun alkuperämaassa häntä on perinteisesti typistetty. (Huom. Suomessa typistyskielto) Typistämättömän hännän pituus tai muoto ei vaikuta koiran palkintosijaan. Typistämätön häntä mieluiten sapelin tai sirpin muotoinen.

RAAJAT:

ETURAAJAT:

Yleisvaikutelma: Edestä katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset. Etäisyys kyynärpästä maahan on 50-52% säkäkorkeudesta.

Lavat: Pitkät, leveät ja viistot. Lavan ja olkavarren välinen kulma on noin 100 astetta.

Olkavarret: Lihaksikkaat eivätkä lapoja lyhyemmät.

Kyynärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset.

Kyynärvarret: Suorat ja vahvat, luut pyöreät. Edestä ja sivulta katsottuna pystysuorat.

Välikämmenet: Lyhyet, vahvat ja hieman viistot sivusta katsottuna.

Etukäpälät: Suuret, tiiviit ja pyöreät. Kynnet ja päkiät mustat.

TAKARAAJAT:

Yleisvaikutelma: Takaa katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, eturaajoja leveämmälle asettuneet. Sivusta katsottuna takaraajat asettuvat hieman koiran taakse.

Reidet: Kohtuullisen pitkät, hieman viistot ja leveät, hyvin kehittyneet, vahvat lihakset.

Polvet: Hyvin kulmautuneet.

Sääret: Eivät reisiä lyhyemmät.

Väliljalat: Vahvat, matalat ja pystysuorat. Ei kannuksia. (Huom. Suomessa kannusten poisto on kielletty.)

Takakäpälät: Hieman etukäpäliä pienemmät ja soikeammat. Kynnet ja päkiät mustat.

LIIKKEET: Vapaat ja tasapainoiset ja joustavat. Tyypillinen askellaji on tarmokas, pitkäaskelinen ravi. Voimakas takaraajan työntö ja pitkälle eteen ulottuva

etuaskel. Ylälinja pysyy liikkeessä vakaana.

NAHKA: Tiivis ja rungonmyötäinen ilman poimuja tai löysää nahkaa, silti joustava. Tasaisesti pigmentoitunut.

KARVAPEITE:

Karva: Karkea ja paksu kaksinkertainen karvapeite, joka koostuu karkeasta ja paksusta, hieman aaltoilevasta peitinkarvasta ja pehmeästä, lyhyestä ja tiheästä alus karvasta. Peitinkarva peittää koko rungon. Luonnollisen ja trimmaamattoman turkin pituus on 5-15 cm. Päässä on runsas karvoitus, joka muodostaa tuuheat kulmakarvat, viikset ja parran. Raajoja peittää pitkä ja tuuhea karvoitus. Karvapeite on trimmattava oikeaan muotoon. Trimmauksen tulee korostaa vahvan ja itsevarman koiran luonnetta eikä se saa missään tapauksessa olla liian koristeellinen. Karva jätetään pisimmäksi raajoissa ja kuonossa. Trimmauksen tulee korostaa massiivista, litteäotsaista päätä, hyvin asettuneita korvia, vahvaa kaulaa ja hyvin rakentunutta, vahvaa runkoa.

Väri: Musta. Vähäinen määrä harmaita karvoja sallitaan (harmaata sekakarvaa saa olla korkeintaan 1/3 koko rungosta).

KOKO JA PAINO:

Ihannesäkäkorkeus:

Urokset: 72 – 76 cm. Ei alle 70 cm eikä yli 78 cm

Nartut: 68 – 72 cm. Ei alle 66 cm eikä yli 74 cm

Hieman kookkaammat yksilöt voidaan hyväksyä, jos ne ovat sopusuhtaisia ja tyyppiltään erinomaisia.

Paino:

Urokset: 50 – 60 kg. Nartut: 45 – 50 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin sekä kykyyn toimia perinteisessä käyttötarkoituksessa.

- pyöreä kallo
- osittainen pigmentin puutos huulissa
- alaleuan etuhampaat eivät suorassa linjassa; pienet etuhampaat
- pyöreät, vinoasentoiset tai liian lähekkäin sijaitsevat silmät; vaaleahko silmien väri
- kaula liian lyhyt eikä tarpeeksi lihaksikas
- säkä ei riittävän korostunut
- notkoselkä tai kapea selkä
- lanne liian pitkä, kapea, ei tarpeeksi lihaksikas
- lavat liian pystyt
- olkavarret liian lyhyet
- sisä- tai ulkokierteiset kyynärpäät
- sisä- tai ulkokierteiset käpälät
- sisään- tai ulospäin kiertyneet kintereet tai sirppikinner
- peitsaus ravissa
- peitinkarva pehmeä tai sileä
- ruosteinen sävy peitinkarvassa
- ei aluskarvaa

VAKAVAT VIRHEET:

- puutteellinen sukupuolileima
- arka tai ylivilkas käytös
- pää lyhyt tai kevyt
- vilkkuluomi näkyvissä, vaaleat silmät
- lantio vaakasuora tai liian luisu
- rintakehä matala tai lyhyt
- oravanhäntä
- kaarevat eturaajat
- liikkeet rajoittuneet; veltot tai raskaat
- peitinkarva silkkinen

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- vihaisuus tai liiallinen arkuus
- selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- kantarotuihin viittaavat ominaisuudet
- kirsu muunvärinen kuin musta
- herasilmä tai eriväriset silmät
- muu kuin leikkaava purenta tai hammaspuutokset
- peitinkarva sileä; puutteellinen pään, rinnan ja raajojen karvoitus
- muut kuin rotumääritelmässä kuvatut värit
- valkoiset täplät tai merkit
- selkeärajaiset harmaat läiskät turkissa

HUOM: Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

LIITE 2

SUOMEN KENNELLIITON TIEDOTE KOSKIEN HYPERURICOSURIAA:

Virtsan kohonnut virtsahappotasotaso (hyperuricosuria) venäjänmustaterrierillä – jalostusohjeet
Suomen Kennelliitto
Katariina Mäki, Kirsi Sainio

Vuonna 2010 julkaistun yhdysvaltalaisutkimuksen (Karmi ym. 2010*) mukaan venäjänmustaterrierillä on sama kohonnutta virtsahappotasoa aiheuttava mutaatio kuin dalmatiankoirilla. Mutaatiolle on olemassa geenitesti, ja koirien mahdolliset genotyypit ovat N/N (normaali alleeli kummassakin kromosomissa), N/HU (yksi normaali alleeli ja yksi mutaatio; koira on mutaation kantaja) sekä HU/HU (kaksi mutaatiota, koiralla on kohonnut riski sairastua virtsakivisairauteen). Geenitesti kertoo ainoastaan onko koiralla kohonnut virtsahappotasotaso, ei sitä, onko koira sairas.

Venäjänmustaterrierillä HU-alleelin frekvenssi on yhdysvaltalaisutkimuksen mukaan 0,51 eli 51 % rodun alleeleista on HU. Tästä voidaan laskea 27 % koirista olevan HU/HU eli geneettisesti sairaita. Kantajia on siis oltava 50 %, ja loput 23 % ovat homotsygootteja normaalin virtsa-

aineenvaihdunnan alleelin suhteen. Dalmatiankoirilla HU-alleelin frekvenssi on 100 % eli mutaatio on fiksoitunut rotuun eikä normaalia alleelia enää esiinny.

Homotsygooteista (HU/HU) dalmatialaisista noin 90 % ei sairastu virtsakivisairauteen koskaan elämänsä aikana, eli ne ovat kliinisesti terveitä. Todennäköisyys saada terve koira, vaikka se geneettisesti olisi sairas, on siis 90 %. Venäjänmustaterrierillä sairastuvien HU/HU-koirien osuudesta ei tällä hetkellä ole tarkkaa tietoa. Sairastuneita koiria tiedetään olleen vuosien varrella noin 10.

Vaikka venäjänmustaterrierillä mutaation frekvenssi on selvästi alhaisempi kuin dalmatiankoirilla, N/HU-koiria on yhdysvaltalaisutkimuksen mukaan kuitenkin niin paljon, että N/HU*N/HU-yhdistelmien rajaaminen pois tuo ongelmia muiden sairauksien suhteen, koska niidenkin osalta on karsittava koiria jalostuksesta. Rodun tärkein huolenaihe on tällä hetkellä jalostustoimikunnan mukaan luustoterveys. Lisäksi huomiota pitäisi kiinnittää myös muihin sairauksiin kuten epilepsiaan, kilpirauhasen vajaatoimintaan ja silmäsairauksiin.

Jalostussuositus hypericosurian suhteen:

- Jalostuskoirat testataan
- Rodun terveyskyselyn yhteydessä selvitetään kuinka suuri osuus HU/HU-koirista tässä rodussa sairastuu
- N/HU*HU/HU –yhdistelmiä ei tehdä
- HU/HU*HU/HU –yhdistelmiä ei tehdä
- N/HU*N/HU-yhdistelmistä syntyvät pennut geenitestataan ja jalostukseen valitaan mahdollisuuksien mukaan vain N/N-koiria

Tällaiseen suositukseen on päädytty, koska kyseessä on riskigeeni. Se tarkoittaa, että vain osa HU/HU-koirista saa oireita. Riskigeeni lisää riskiä sairastua, mutta se ei ole ainoa sairauden puhkeamisen syy; sairauden puhkeamiseen voivat vaikuttaa muut geneettiset sekä ympäristötekijät. Jos riskialleelia lähdettäisiin rajaamaan liian tiukasti jalostuksen ulkopuolelle, olisi vaarana, että rodussa yleistyisi jokin vielä hankalampi perinnöllinen sairaus tai jopa jokin virtsakivitaipumukseen nyt tunnistettua mutaatiota vahvemmin vaikuttava geenialue. Siksi tällaisessa tapauksessa ei voi suoraan soveltaa Kennelliiton jalostusstrategiassa linjattuja periaatteita geenitestattujen koirien yhdistämisestä. Geenitesti testaa siis virtsakiville altistavaa virtsan kohonnutta virtsahappotasoa, ei suoraan virtsakivisairautta.

Dalmatialaisilla ainoat yhdistelmävaihtoehdot ovat HU/HU*HU/HU. Se ei tietenkään ole toivottavaa, vaan olisi hyvä, että dalmatialaisiin pointterilta haettu terve geenimuoto yleistyisi rotuun. Jalostuksesta tulee kummassakin rodussa karsia ensisijaisesti kliinisesti sairait koirat (kuten jalostusstrategiassa mainitaan) eli koirat, jotka osoittavat sairauden oireita. Koira, jonka virtsahappotaso on kohonnut, ei siis ole sairas, vaan vielä kliinisesti terve. Jalostuksen ulkopuolelle tulee jättää koirat, joilla on virtsakiviä ja joilla siis on kehittynyt sairaus. Samalla on huolehdittava perinnöllisen monimuotoisuuden säilymisestä, muuten on vaarana, että jokin vakava sairaus tai luonneongelma yleistyy rodussa.

Kennelliiton jalostusstrategian mukaan ensisijaisesti vastustetaan niitä perinnöllisiä sairauksia, jotka haittaavat koiran jokapäiväistä, normaalia lajityypillistä elämää. Toissijaisesti on toki hyvä vastustaa ja estää kaikkien perinnöllisten poikkeavuuksien leviäminen – sellaisenkin, jotka muodostavat koiran hyvinvoinnille edes potentiaalisen uhan (ns. riskigeeni). Tällöin tulisi käyttää

jalostukseen perimältään normaaleja koiria, mutta jalostuksesta ei tulisi sulkea kantajia, ei edes kantaja-kantaja -yhdistelmiä. Muuten on vaara, että mennään ojasta allikkoon, varsinkin kun varsin suuri osa populaatiosta kantaa perimässään poikkeavaa geenialleelia.

Koska virtsakivisairaus on hyvin kivulias, pitäisi sen riskiä rodussa saada kuitenkin vähitellen pienenemään. N/HU*N/HU-yhdistelmistä tulisi mahdollisuuksien mukaan valita jatkoon vain N/N-koiria. Vähitellen HU-alleelin yleisyys rodussa vähenee, jolloin kantajia ei enää tarvitse yhdistää. Tähän päästään määrätietoisella työllä ja usean sukupolven aikana, jolloin pystytään myös seuraamaan tilannetta ja mahdollisesti muiden rodussa olevien perinnöllisten ongelmien tilannetta. Näin voidaan tehdä koirien hyvinvoinnin kannalta kokonaisvaltaisia ratkaisuja.

Jokainen koira kantaa perimässään useiden eri geneettisten vikojen resessiivisiä tai vähintäänkin niille altistavia geenialleeleita. Pennunostajalle tulee kaikissa roduissa aina informoida myös rodussa piilevinä esiintyvistä perinnöllisistä ongelmista. Silloin pennunostaja tietää mihin sitoutuu. Kasvattajan tulee myös rehellisesti pystyä kertomaan piilevien perinnöllisten ongelmien merkityksestä koiralle ja siitä, mikä on todennäköisyys että sairaus puhkeaa ja minkälaisesta sairaudesta silloin on kysymys. N/HU*N/HU-yhdistelmistä syntyvien HU/HU-pentujen ostajia tulee erityisen tarkasti informoida koiran riskistä sairastua sekä siitä millainen sairaus on kyseessä: mitkä ovat syyt, mitkä oireet, ja miten sairautta voidaan hoitaa.

Kennelliitossa seurataan rodun tilannetta yhteistyössä jalostustoimikunnan kanssa, ja uusia jalostussuosituksia annetaan heti jos tilanne sellaista vaatii.

*Karmi, Safra, Young ja Bannasch. 2010. Validation of a urine test and characterization of the putative genetic mutation for hyperuricosuria in Bulldogs and Black Russian Terriers. Am J Vet Res. 71(8):909-14. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20673090>.

LIITE 3 PENTUSEURNTALOMAKE A

Pentueseurantakaavake A

7–10 viikon ikäisistä pennuista

Kasvattaja(t) *
Kennelnimi
Osoite *
Sähköposti
Puhelinnumero *
Pentueen syntymäaika *
Pentueen isän nimi *
Pentueen emän nimi *
Urospentujen nimet: *
Narttupentujen nimet: *

ASTUTUS

Astutuspäivät juoksun alusta laskien? *
Astutus tapahtui? *

Luonnollisesti

Tuorespermasiemennys

Pakastesiemennys

Jos narttu siemennettiin, miksi päädyitte siemennykseen?
Montako kertaa narttu astutettiin?

SYNNYTYS

Monentenako vuorokautena synnytys tapahtui?
Tarvittiinko synnytyksessä lääkitystä?

Kyllä

Ei

Jos kyllä, miksi?
Tehtiinkö keisarileikkaus?

Kyllä

Ei

Jos kyllä, miksi?
Urospentuja syntyi elävänä(määrä)
Narttupentuja syntyi elävänä(määrä)

Jos syntyi kuolleita, montako?
Jos kuolemansyy tutkittiin, mikä oli tulos?
Jos pentuja kuoli pentulaatikkoon, montako?
Syy, jos tiedossa?
Lopetettiin pentuja? Montako?
Syy?
Oliko narttu hyvä emä?

Kyllä

Ei

Miksi ei? Syy?
Riittikö maito?

Kyllä

Ei

Jos ei, syy? Lisäruokittiinko pennut?
Esiintyikö pennuissa luovutusikään mennessä sairauksia?

Ei

Kyllä

Jos kyllä, mitä?
Oliko pennuilla luovutusikään mennessä havaittavissa:

Kivesvikaa

Väriverheitä

Purentavikoja (ylä- tai alapurenta, sekava hammasrivi, etuhammaspuutoksia, kapea alaleuka, tms.)

Häntämutka

Jos pennuilla oli jotakin yllä mainituista, kerro tarkemmin mitä ja kuinka monella?
Onko pennut HUU-testattu?

Kyllä

Ei

Jos, kyllä merkitse pentujen nimet ja tulokset

Lopullinen rekisteröityjen pentujen lukumäärä?

Uroksia

Narttuja

LIITE 4- Luonnetestin ihanneprofiili

Toimintakyky: Suuri +3, (hyvä ja kohtuullinen +1 ja hyvä +2) ovat vielä sallittuja.

Terävyys: Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua +3, mutta pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua +1

Puolustushalu: Kohtuullinen, hillitty +3, sallittu vielä pieni +1.

Taisteluhalu: Kohtuullinen +2, mutta sallittu vielä suuri +3.

Hermorakenne: Tasapainoinen ja varma +3, tasapainoinen +2 ja hieman rauhaton +1 vielä sallittuja.
Temperamentti: kohtuullisen vilkas +2, sallittu vielä vilkas +3

Kovuus: Kohtuullisen kova +3, sallittu hieman pehmeä +1.

Luokse päästävyys: Hyväntahtoinen luoksepäästävä avoin +3, sallittuja luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen +2a ja luoksepäästävä, hieman pidättyväinen +2b.

Laukauspelottomuus: Laukausvarma +++, laukauskokematon ++ vielä sallittu

PAJÄ - ALO					
	2024	2023	2022	2021	2020
PAJÄ-1 1					
PAJÄ-1 2	1 tulosta				
PAJÄ-1 3	1 tulosta				
PAJÄ-1 0	1 tulosta				
PAJÄ-1 -					
Yhteensä	3 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
PAVI - ALO					
	2024	2023	2022	2021	2020
PAVI-1 1					

PAVI-1 2					
PAVI-1 3					
PAVI-1 0	1 tulosta				
PAVI-1 -					
Yhteensä	1 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta

TOKO

VOI					
	2024	2023	2022	2021	2020
VOI1					
VOI2				1 tulosta	1 tulosta
VOI3			1 tulosta	2 tulosta	1 tulosta
VOI0			1 tulosta	2 tulosta	3 tulosta
VOI-					
Yhteensä	0 tulosta	0 tulosta	2 tulosta	5 tulosta	5 tulosta
AVO					
	2024	2023	2022	2021	2020
AVO1	5 tulosta	1 tulosta			
AVO2	2 tulosta	1 tulosta			
AVO3					
AVO0					
AVO-	1 tulosta				
Yhteensä	8 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
ALO					
	2024	2023	2022	2021	2020
ALO1	4 tulosta	2 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	1 tulosta
ALO2	1 tulosta				
ALO3					

ALO0					
ALO-					
Yhteensä	5 tulosta	2 tulosta	2 tulosta	1 tulosta	1 tulosta

RALLYTOKO

	2024	2023	2022	2021	2020
MESHYV	15 tulosta	1 tulosta	4 tulosta	7 tulosta	
MES0		1 tulosta		3 tulosta	
MES-	1 tulosta		1 tulosta	2 tulosta	
VOIHYV	3 tulosta	4 tulosta		3 tulosta	4 tulosta
VOI0	10 tulosta			2 tulosta	
VOI-	1 tulosta				1 tulosta
AVOHYV	4 tulosta	11 tulosta	3 tulosta		4 tulosta
AVO0	2 tulosta	2 tulosta			
AVO-	1 tulosta	1 tulosta			
ALOHYV	18 tulosta	11 tulosta	6 tulosta		1 tulosta
ALO0	4 tulosta	1 tulosta	1 tulosta		
ALO-	1 tulosta	1 tulosta			
Yhteensä	60 tulosta	33 tulosta	15 tulosta	17 tulosta	10 tulosta

